

All men are by nature equal,
made all of the same earth by
the same creator, and however
we deceive ourselves, as dear
to God is the poor peasant as
the mighty prince.—Plato

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 40—Vol. LVI.

Friday, 17th October, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

Growing Support For United Anti-Apartheid Front

REPRESENTATIVES of the different liberal groups in South Africa are ready for some sort of alliance.

This was the response of spokesmen of the different organisations to a suggestion made by Owen Vine in the "Rand Daily Mail" that a union would strengthen them and make their voices more effective.

Representatives of the Liberal and Federal Parties, the Congress of Democrats, the Progressive Association, and the Black Sash Organisation, are in favour of a standing consultative committee.

They are prepared to attend any meeting to dis-

cuss its formation.

Only the South African Labour Party refused to comment "at this stage." The African National Congress welcomed the idea.

The spokesmen, however, all emphasised that they may not have reflected the wishes of all their members,

who have still to be consulted.

Vulnerable

Most of them thought that a union as close as a single party, or even a federation of the different groups, could not work yet. But without some sort of alliance, they said, the groups would all be weaker and more vulnerable to attacks likely to be made on them by the Government in the next few years.

Mr. Patrick van Rens-

burg, provincial organiser of the Liberal Party, said: "The unity of liberals is highly desirable; people respect principle and they respect strength.

"A party united in principle is the best channel through which to pursue political objectives, but if a federation or a standing, consultative committee bring us nearer together, then both are acceptable alternatives."

(Continued on page 401)

How Backward Are The Africans?

American Says: 90 per cent Primitive

THE Dean of the Harvard Law School, Dr. Erwin Griswold, who attended the opening of the South African treason trial as an unofficial American observer, told a Press conference in New York that he could not draw a parallel between the situation in South Africa and any situation in the United States.

Ninety per cent. of the Africans in South Africa are "quite primitive," he said.

"I do not think what is happening in South Africa is morally sound," he said in reply to a question, "but if you asked me what I would do, I would be hard put to it to answer.

"I am not sure at all that universal suffrage would be the solution now...though I would hold out some hope for it in the future."

To another question, Mr. Griswold said that while he felt that most Africans were not yet ready to benefit from universal suffrage, he was not for one moment suggesting that they should not be given the opportunities for improvement.

He said he felt that a start might be made with education.—Sapa-Reuter.

Johannesburg Official Says: Ripe for Executive Responsibilities

THE handing over to Africans of a large measure of executive responsibilities for the administration of their affairs, in their own urban areas, would be a wise step, Mr. T. W. A. Koller, the Deputy-Manager of Non-European Affairs in Johannesburg, said in Muizenberg.

He was speaking at the annual conference of the Institute of Administrators of Non-European Affairs of Southern Africa.

The time was now ripe, he said, for the introduction of legislation along the lines contemplated in the Urban Bantu Authorities Act.

New Ability

In his view the Africans had over the years developed sufficiently, and now manifested a desire and capacity to play a greater part in the administration of their own affairs.

A system should be devised whereby local authorities could, while still retaining some control, give them a good share of executive responsibility,

—Sapa.

OPINION

FRIDAY, 17TH OCTOBER 1958

Doing Verwoerd's Will

THE most remarkable thing about the reactions to the call made in a recent article in the "Rand Daily Mail" for a united front of all anti-apartheid groups has been the eagerness with which some of the threatened have, while accepting the idea as good, hastened to make reservations about participating in such an alliance.

While favouring closer co-ordination of activities the Black Sash has warned that a multiplicity of organisations need not necessarily be a sign of weakness. This startling proposition was reinforced by a statement by Mr. B. Turok who obviously was speaking for the all-White Congress of Democrats and who announced that his side would favour a front on condition that they were free to make propaganda for their particular viewpoint, or words to that effect.

Two very distressing facts emerge from all this. Deep in the mind of some of the groups which are threatened by Verwoerdism is the feeling that something might happen which would eliminate the Nationalists without bringing together the people whom apartheid has reason to dislike. Insistence on ideological stands in the face of apartheid's growing arrogance and strength merely expresses this mood. But underlying all these reservations is something profoundly disturbing. There is expressed in these reservations—which are indirectly the green light to Verwoerdism—qualified or no confidence in the African as a reliable ally in the fight for liberty.

One can understand how the Black Sash cannot feel comfortable in working in collaboration with the African National Congress. Some of its members belong to the United Party and have as intense a dislike for the man of colour as the Nationalists. But what is most baffling is the attitude of the Left in the White community. They are to a very large extent an ineffective minority in their own country and can be significant only in alliance with the African National Congress. Thus, for them to insist on narrow ideological stands could only mean that they cannot trust the African National Congress to uphold the cause of liberty in an alliance where emphasis was on opposition to apartheid and not on the freedom to propagate sectarian viewpoints which could wreck the proposed alliance. It could mean, also, that their stand is an announcement in advance that they will not hesitate to wreck the alliance if this course suits them.

All this is very distressing. At the same time it shows the real difficulties which must be overcome if Verwoerdism is to be defeated. There is need for very hard work, particularly on the part of the ANC, to exert pressure in the direction of a front in which ideological angularities will not discourage movement towards agreement on immediate objectives.

Comment On Men And Events

Mr. Legwate And The Liberals

By JORDAN K. NGUBANE

MR. B. M. LEGWATE is editor of the Johannesburg paper, "The World." About a week ago he participated in a symposium organised by the Institute of Race Relations. His denunciation of multi-racialism and, by implication, race co-operation, have caused quite a stir among very many non-Africans.

Mr. Legwate poured scorn on the ideal of a multi-racial society. The African had set himself the goal of liberty and would, he implied, march to it without the Whites, if need be. Both his remarks and attitude have been seized upon by Jan Burger of "The Star" as proof that Liberalism is no answer to the race problem.

It is here that I come in. As a convinced Liberal, I was not in any way discouraged or disturbed by what Mr. Legwate said. It was not in conflict with Liberal goal as I understand them. The Liberals stand for a non-facial democracy in which every citizen will have the vote. To me this means, quite clearly, that the African, by the mere fact of numbers, will be the dominant force in such a society.

And this brings me to a point which confuses very many people, Liberalism is definitely unpopular among the Africans...for very good reasons. Political Liberalism is a relatively new force in South African national life. But in the general field of relations between Black and White, it is an old tradition. Its history, viewed in retrospect, has had moments when the liberals of the past did stab the African in the back and as a result of that the Africans are deeply suspicious of the world liberal, rather than of the White man who accepts race equality.

Economic Power

To me again, however, utterly to give the African the vote, while economic power and advantage remain in the other sections of the nation would serve no useful purpose. I am a liberal because I want both the form and substance of power shared fairly and I think the best way to do that is for White and non White to start working hard now, to ensure the equitable distribution of power and advantage. Because I do not believe in violence, I think the Liberal Party is the best instrument available we can use to move to the goal the African people have set themselves.

Against this background, the significance of Mr. Legwate's remarks lies in the fact that he did not advocate the idea of throwing the White man into the sea and in that way implied that, in spite of his intense dislike of all talk of multi-racialism, he is still for race co-operation.

For, there are only two ways out of the race problem, in so far as the African is concerned. Either to work for the expulsion of the White man from this country as the only condition for a free existence for the African or to find a formula for living together with the White man and the Indian. In the ultimate reckoning the choice before South

Africa is between Racialism and Liberalism. There is no half-way house.

Bantu Press

Mr. Legwate holds an important position in a White concern. Obviously, he is in no hurry to see the Bantu Press destroyed; obviously he sees little wrong with the idea of working with White men and women in his office...otherwise he would not be editor of the "World". So that while he might fume against the Liberals, to the point of saying that the African who espouses the Liberal cause loses influence among his people, Mr. Legwate is not, strictly speaking, consistent. I wait to see him tell the country that he loses influence by editing a White paper.

And this brings me to a point which confuses very many people, Liberalism is definitely unpopular among the Africans...for very good reasons. Political Liberalism is a relatively new force in South African national life. But in the general field of relations between Black and White, it is an old tradition. Its history, viewed in retrospect, has had moments when the liberals of the past did stab the African in the back and as a result of that the Africans are deeply suspicious of the world liberal, rather than of the White man who accepts race equality.

The only convincing answer to this is obviously to act in ways which will convince the African that the errors of the past are recognized and that there is absolutely no desire to repeat them. I think the Liberals are trying hard to do this. The fact that people in Mr. Legwate's position—who should know—still have very serious doubts is, in my opinion, a criticism of Liberalism rather than a reflection upon the doubtful African.

Valid Meaning

We have to give to Liberalism a meaning which will be valid in the African's day to day life in order to build it into a force to reckon with in South African Affairs. It must be in alignment with his aspirations for a free

society. The fact that we have so many detractors and the fact that the African has not rushed to embrace Liberalism are very healthy signs. On the one hand the attention given to the Liberals is proof that people take them seriously. The criticisms, most of which are founded, are a challenge to those who believe in the Liberal way of life, to show precisely where ours is the best solution to the tangled problem of race. The apparent indifference of the African to the Party is a very educative thing. There is still the impression among some people that the African should hurry to embrace with both hands anything with a White man in it. People do not realise that the African uses his brains and makes intelligent judgment of men, events, policies and movements; that, in fact, he does not think the White man is his superior or that he has a monopoly of virtue. He judges the Liberal Party as a body of ordinary men and women like him who can err or act wisely and the mental reservations he makes are only proof that we have not as yet spoken to him the language he understands.

In a sense this is unfortunate because he is going our way. And if we give him cause to be doubtful, we delay our own march to our own goal.

Finally, Mr. Legwate poured scorn on the idea of race co-operation and stated quite plainly that when the African is free he will have no need for multi-racialism.

Intense Dislike

Mr. Legwate, it must be said, is an African Nationalist. African Nationalism has an intense dislike for racialism...for the obvious reason that it has meant ruin for man of Africa. Secondly, it suspects the Liberal Party of trying to split the Africans in order to postpone the day of African emancipation. Thirdly, it believes that Liberalism is the political leader-goat of the White ruler which works for the perpetuation of privilege for the White man. When the Liberals speak of multi-racialism, in the eyes of people like Mr. Legwate, they merely reveal "the cloven hoof"; they merely show that they think in terms of race; in terms of perpetuating racialism in a new guise—in the form of cultural domination, for example.

I myself have often used the word multi-racial. I have even been pulled up once by my audience for using it. I don't like it. I am looking for a better

word. The fact that I have not found it shows what an imperfect example of a Liberal I myself am. And while this is the case, I have no reason to blame Mr. Legwate when he points out my real shortcomings.

I am convinced in my mind, however, that Liberalism has the only really constructive role to play in South Africa. All the other isms have to start by destroying a lot first, before they can begin the process of building up. Liberalism alone holds out the promise of transition without too much destruction. Beyond, it promises a society where every man and woman shall be free to make the best use of their lives. I am against destruction and I want a positive ideal which gives to man the opportunity to live in freedom, where his dignity is respected. I do not think any of the isms faces the real problems inherent in this as comprehensively as do the Liberals. And this is the reason why I am a Liberal. But I am not blind to our shortcomings...which are many. We have learnt; we are learning. We have to change and I think we are changing...perhaps not as rapidly as I would like. And when men like Mr. Legwate attack us, I think we should seriously start putting our house in order.

Tuberculosis From Cats, Dogs And Parrots

THE possibility of human beings catching tuberculosis from dogs, cats, parrots, goats, pigs and monkeys was discussed at a recent meeting in Stockholm of the Joint WHO/FAO Committee on animal diseases transmissible to man.

The experts noted that tuberculosis infection from cattle had become much less frequent in many countries due to systematic application of the tuberculin test and slaughter of all animals reacting to this test. Public health authorities are paying more attention to other animal sources of tuberculosis, and discussions revealed that, while cats are resistant to the human type, both dogs, parrots and monkeys can contract the disease and pass it on. (UNESCO).

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1654

Growing Support For United Anti-Apartheid Front

(Continued from front page)

Mr. Ben Turok, M.P.C., of the Congress of Democrats, said: "We are ready to discuss any type of structure which can effect unity, providing that it would not prevent us campaigning for the principles for which we stand.

We'll Survive

"We would participate immediately in a standing, consultative committee.

A united organisation would be better able to fight off the present constant Nationalist persecution, although we think we shall survive as an organisation because our principles are sound and accord with the spirit of the times."

Mr. M. H. Mallinck, of the Federal Party, favoured unity, but said that the new organisation "should not be so liberal as to make its eventual acceptance by the European electorate impossible."

The time is overdue for a concerted plan for amalgamation by forces to the left of the United Party, but a federal organisation might frighten off more people than it brings in. The public can easily identify and confuse one group with another.

"A standing, consultative committee, meeting at high speed on matters of importance would be excellent. Consultation is at least a beginning."

New Slogan

Mr. Oscar Britzius, chairman of the Progressive Association pointed out that a union of some of the groups was attempted two years ago. The reason for

its breakdown still existed—there was agreement on the principle of "gradualism."

"But some new slogan, to which all the groups could adhere and believe in, and which has no overtone of past disagreement, might do it," he said.

He suggested "something like a new deal for the Africans"

Only the Black Sash organisation was against amalgamation with any political party...because they are non party.

Mrs. Ruth Foley, national chairman, said: "Our members belong to different parties—the bulk of them are, in fact, U.P.—and work within these parties to achieve these aims of the Black Sash.

Pressure

"As a pressure group we can do no more than influence public opinion, but we hope that the most viable liberal political party will grow until it makes its voice heard in Parliament.

A standing, consultative committee, however, is an excellent idea. We would support it, and attend meetings to establish it, if its aims are in sympathy with our own views.

Division, in any case, may not mean weakness. Smaller organisations with singleness of purpose may well prove less fallible than a large, loose one, which cannot agree on fundamentals."

A union of the different political groups might mean a party with more than 10,000 members, and many times that number of supporters."—(Rand Daily Mail.)

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

S.A. Racial Policy Discussed At U.N.

NEW YORK, (Wednesday).

THE Tunisian delegate in the Trusteeship Committee of General Assembly, Dr. M. Abdesselam, today suggested that the United Nations Good Offices Committee as at present constituted should be re-appointed to continue negotiations with South Africa and that its membership should be increased by two, one of whom should be a representative of an African State.

The delegate for Greece, Mr. S. Loizides, said that the idea of partition as a solution to the South-West Africa question should be ruled out "absolutely and categorically."

The delegate for Ireland, Mr. E. L. Kennedy, addressing the Special Political Committee of the General Assembly dealing with race conflict in South Africa resulting from policies of Apartheid, said yesterday that it would be wrong to condemn all discriminatory legislation in South Africa.

A State was responsible for the Welfare of all its people. If some required special protection it was the duty of the State to provide that protection.

"We in Ireland," he said,

"believe that racial discrimination, whatever its circumstances, whatever form it takes and wherever it occurs, strikes at the very foundations of the dignity and rights of the human being."

Profound differences between various sections of South Africa's population clearly made immediate and total integration out of the question.

"We have no illusions that perfect racial equality in South Africa can be established by a stroke of the pen. What we look for is a deliberate, if gradual, evolution towards full participation in the political, economic and social life of the country by all its people."

The Irish delegation did not share South Africa's view that the matter was one falling in its domestic jurisdiction.

"These policies do not affect South Africa alone. It is an inescapable fact that the sombre shadow of these policies falls far beyond the borders of the Union."

Race discrimination, added to international tension and complicated international relations, —Saya Reuter.

Treason Trial Defence Fund Will Continue

THE Treason Trial Defence Fund will continue to operate in spite of the fact that the indictment against the accused has been withdrawn.

In a statement issued in Durban, Mr. Alan Paton, national trustee of the fund, said that it would continue to seek the support of the public.

"The crown is working out a new indictment," he said. "We do not know how many persons will be re-indicted. All of them will require assistance until the trial re-opens sometime next year. They will find it difficult to get work until then."

"Some of the accused might not be re-indicted. The fund will assist them in re-establishing themselves."

"It will be hard for some of them to get going after two years' enforced idleness. Most people do not realise the losses that were suffered by the accused persons and their dependants."

Mr. Paton told "The Natal Mercury" that Natal support for the fund during 1958 was greater than that of 1967.

The fund was an officially-recognised welfare fund, No. W.O. 2092. Many of the people contributing to it did so because they realised the protracted hardships which the accused persons have suffered.

The fund was absolutely non-political. Contributions could be sent to Box 1370, Durban.

Foreign Affairs Portfolio For Rashid Khan

Sardar Abdur Rashid Khan, former Chief Minister of West Pakistan, has been appointed Pakistan's Foreign Minister, it was officially announced in Karachi.

The Foreign Affairs portfolio was formerly held by the Prime Minister, Mr. Feroze Khan Noon.

DEWALI GREETING CARDS

REF. No.	Description	Price	Unit
101	Film Star Printed Cards	3/-	Dozen
102	Film Star Printed Cards Large	6/-	"
103	Film Star Folder Cards Medium	9/-	"
104	Film Star Folder Medium Cards Tinted	12/-	"
105	Film Star Folder 3 x 4 Cards Plain	15/-	"
106	Film Star Folder 3 x 4 Cards Tinted	24/-	"
107	Film Star Post Cards Plain	15/-	"
108	Film Star Post Cards Tinted	21/-	"
109	Religious Folder Cards Medium Plain	9/-	"
110	Religious Folder Cards Medium Tinted	12/-	"
111	Religious Folder Cards 3 x 4 Plain	15/-	"
112	Religious Folder Cards 3 x 4 Tinted	24/-	"
113	Floral Series'	18/-	"
114	Floral Series'	24/-	"
115	Floral Series'	27/-	"
116	Floral Series'	34/-	"
117	Floral Series Perfumed'	36/-	"
118	Dewali Greeting Cheque Book	2/-	Each
119	Dewali Greeting Hankies	1/10	Each

ORDER NOW. POSTAGE FREE. C.O.D. 2/- EXTRA

Obtainable at Our Only Address:

BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 29488 286 GREY ST., DURBAN. P.O. Box 2037
(Opposite Corner Shah Jehan Cinema)

DIRECT IMPORTERS FROM INDIA AND OVERSEAS

WHOLESALE TO CUSTOMERS

AGARBATTIS

Ex India:—"Steamer Brand" No. R 444 8s. 6d.; "Three Roses" No. 909 6 tola 6s.; "Gateway of India" No. 511 3 tola 42s.
6 tola 96s. "Vasanti" (Bottle of Attar in every packet) 1 tola 8s. 9d.; 2 tola 17s.; 3 tola 29s. 6d.; 4 tola 40s.
6 tola 50s.; "Chameli" 1 tola 9s. 9d.; "Soongandh Rani" 1 tola 6s.; 2 tola 9s. 6d.; "Lata Mangeshkar" 4 tola 40s.; 6 tola 55s.

Ex Pakistan:—"Steamer Brand" No. R 444 6s.; "Three Roses" No. 909 3 tola 36s.; "Gateway of India" No. 511 3 tola 39s. 6d.; 6 tola 51s. 6d.; "Chameli" 2 tola 15s.; 6d.; "Meelad" No. 999 3 tola 21s. 6d.; 4 tola 33s. 6d.; "Gulab" 3 tola 21s. 6d.; "Darbar" 3 tola 33s. 6d.; "Captain" 3 tola 23s.

All Prices Indicated for Agarbattis are per Dozen Lots Only. And Nett Cash With Orders Please.

CAROM BOARDS

Ex India:—(A new addition after many years of attempts)
"A" Quality Thicker Border £6-5-0
"B" Quality Thinner Border £5-15-0

Above with 5 other extra Games on same and with very highly polished surface.

Ex Pakistan:—"Rubber Cushion" (well known for last 10 years) £5-5-0
"Nickle Corner" (as above) £4-15-0

All complete with Stricker and Men Set and Rules "How to play Carom" Special concession to customers. Special Less 5 per cent on Caromboards.

Country Orders to include Postage and Bank Exchange.

Regular shipments received and always in stock for: Coconuts, Drypawns, Garlic, Campher, Bombay Ducks, Shrimps, M.H. Nuts, Tamarind, Masoor, Caromboards, Agarbattis, Sultanas, etc., etc. Trade Inquiries Invited.

Why deal with others when you can deal with us. We are Direct Importers and General Wholesale Merchants.

A. K. HOUSEN & SONS, (HOUSEN'S BUILDING)

116 Queen Street, Phone 27349. P.O. Box 2168.
Tel. Add: HOUSENSONS. DURBAN.

GIFTS! GIFTS!! GIFTS!!!

Deepavali reminds us every year of virtue, wisdom, love, loyalty, respect and knowledge. Why not inculcate these amongst our children, friends and relatives by giving books as Deepavali Gifts? Remember "a good book is the life blood of a master spirit."

From the list of books below, choose the ones you wish to present and let us have your cheque, together with your name and address.

KASHMIR PRINCESS	25 s.	Panch Tantra	6 0
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	4 s.	He Who Rides A Tiger	4 0
The Unmarried Widow	4 s.	The Vision Of India	4 0
The Spell Of Aphrodite	4 s.	Droll Stories	4 0
Some Inner Fury	4 s.	Among The Great	4 0
Stories From Bengal	4 s.	Light Of Asia	4 0
Chitralkha	4 s.	The National Culture Of India	4 0
The Ten Princess	4 s.	Illustrated Technical Dictionary	7 6
War And Peace /	4 s.	The Wisdom Of India	7 6
The Living Thoughts Of Voltaire	4 s.	The Wisdom Of China	7 6
The Living Thoughts Of Karl Marks	4 s.	G o d a n	6 0
The Living Thoughts Of Confucius	4 s.	Jataka Tales	6 0
Somdeva's Katha Sarit sagara	4 s.	Prophets And Saints	5 0
Tales From Kalidasa	4 s.	Make The Most Of Yourself	5 0
The Whirlwind	4 s.	A Digit of Moon and The Draught of the Blue	2 6
The Voice Of God And Other Stories	4 s.	The Substance Of A Dream	2 6
Kadambari	4 s.	The Art Of Living	2 6
Keeping Fit	4 s.	Tears And Laughter	2 6
The Miracle Of Milk	4 s.	Creatures Of Destiny	2 6
Siddhartha, Man Of Peace	4 s.	Rubaiyat Of Omar Khayyam	2 6
Goutama, The Buddha	4 s.	The Song Celestial	2 6
Nectar In Sieve	4 s.		
Somadeva's Vetala Panchavinsati	4 s.		

(Postage 6d. Extra)

The Bhagavadgita—Radhakrishnan	11 6	My Experience with Truth	15 0
Ramayana—Bajagopalachari	5 0	Women and Social Injustice	7 6
Eminent Americans—J. T. Sunderland	7 6	Sarvodaya	5 3
Christian Missions—M. K. Gandhi	8 0	Christian Missions	5 0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1 0	Discipline of Non-Violence	1 6
A Discipline For Non-Violence—R. B. Gregg	1 6	Indian Home Rule	1 0
Towards New Education—M. K. Gandhi	2 4	Truth is God	2 6
Sarvodaya—M. K. Gandhi	5 3	J. C. Kumarappa	3 9
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1 6	Inspiring Anecdotes	1 3
Public Finance And our Poverty—J. C. Kumarappa	2 6	Towards New Education	2 6
Mahatma Gandhi (Last Phase)	1 12 0	Character and Conduct	1 3
Political Philosophy of Gandhiji	13 0		

PRICES INCLUDING POSTAGE.

Obtainable From:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Durban.

Books For Sale

Sixty Years After (Natesan)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	6
Public Finance	2	0
Eminent Americans	7	6
Bapu's Letters To Ashram Sisters —By Kaka Kalelkar	2	6
Gandhi Techniques in the Modern World —By Pyarelal	1	6
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	6
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	3	9
My Religion—Gandhiji	5	0
Story Of The Bible—S. K. George	8	6
Hindu Dharma	10	6
Key to Health—Gandhi	1	6
At the Feet of Bapu—Chandwala	8	6
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	6
Bapu My Mother—Mannbehn	1	6
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Gleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Bhoodan Yajna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

Ramanama—M. K. Gandhij	2	6
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book 1)—V. G. Desai	1	3
Gandhian Ethics—Benoy Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	10	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	8	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	5	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhiji (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	8	6
What Is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. R. V. Rao	3	0
Christianity Its Economy And Way Of Life —J. O. Kumarappa	2	3

Obtainable From :

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	INDIAN CHRISTIANS —G. A. Natesan	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Kriandadas	12	6
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah)	15	0	A RIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2	3
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
A SURVEY OF RAUM RELATIONS (1984-54)	5	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswami	3	6	FROM YERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi	1	0
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswami	7	6	GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala	2	0	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS OHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0	PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0	TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0	BAPU—Marry F. Barr	4	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6	COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6			

Obtainable from:

'Indian Opinion,'
P. Bag, Durban, Natal.

Arrested Leaders In Pakistan

HAMIDUL HUQ CHOUDHURY, former Pakistani Foreign Minister, was arrested at Dacca (East Pakistan) on Sunday with several other former Ministers, officials and politicians. The arrests were made on corruption charges by the East Pakistan Anti Corruption Bureau.

Among those arrested with Haq Choudhury is Abul Mansoor a former member of the Central Government, and Mohamed Abdul Khalique, a member of the East Pakistan Government.

Others arrested were: Sheikh Mujibur Rehman, General Secretary of the All-Pakistan Awami League, which is led by the ex-Premier H. S. Subrawardy.

Asghar Ali Shah, Industrial Development Commissioner and ex-officio Secretary of the Commerce, Labour and Industries Department of East Pakistan; Aminul Islam, an Under-Secretary in the Commerce, Labour and Industries Department; M. A. Jabber, Chief Engineer for Communications and buildings in East Pakistan; Nurddi Nabmed, a former member of the East Pakistan Assembly.

They will appear before a court pending further investigations.

Martial Law

The arrests here follow last Tuesday's dissolution of the Governments of East and West Pakistan, and the declaration of martial law by President Iskander Mirza.

A drive against corruption is one of the stated aims of the President and General Mohammed Ayub, the Chief Martial Law Administrator.

Mr. Mohammed Ayoub Khuhro, Defence Minister in the Central Government dissolved on Tuesday, is one of those arrested in West Pakistan. He has been charged with black market activities.

Ghaffar Khan Arrested

Khan Abdul Ghaffar Khan, former West Pakistan President of the dissolved National Awami Party, was arrested on Saturday in his home village near Peshawar town under the Pakistan Security Act.

Ghaffar Khan is also the founder of the Pushtoonistan Movement, advocating a separate state of Pushtoo-speaking people.

Bhashani

Maulana Abdul Hamid Khan Bhashani, former Chief of the now defunct National Awami

Party, was arrested under the Security of Pakistan Act at Dacca.

Two other leaders of the Party, Abdus Samad Achaakzai, and G. M. Syed were arrested earlier.

Bhashani recently visited the United Arab Republic and met President Nasser.—Sapa-Reuter.

Nehru Concerned About Events In Pakistan

THE Indian Prime Minister, Mr. Nehru, today said the Indian Government was watching developments in Pakistan with interest and sometimes "with a tinge of anxiety as to what they might portend."

Asked what he thought the people of Pakistan felt about the new regime, Mr. Nehru said they might welcome the change for the moment but ultimately no military dictatorship was popular.

He said martial law was a repressive and restrictive regime which might bring order but did not allow any capacity for solving basic problems.

The Prime Minister added that India would continue to deal with the new regime as

the de facto Government of Pakistan.

"It is not for us to determine its constitutional aspect," he said.

Turning to events in Burma, Mr. Nehru said the change in Government there was, "rather different" from the one in Pakistan in that it was a temporary phase leading to an election.

"There is not that element of going against democratic working as in Pakistan," he added.

Mr. Nehru said the Burmese administrative changes were made consciously and deliberately by Mr. U Nu, the Prime Minister—"and I have a very high regard for Mr. U Nu's judgment and opinion."—Sapa-Reuter.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The
New India Assurance
 Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY

CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
 DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

Apartheid Means Death In Less Than 100 Years

—Pistorius

PRESENT race policies will mean death in less than 100 years, Prof. F. V. Pistorius, of Pretoria, said at a meeting in Johannesburg sponsored by the Liberal Party.

"A Nationalist newspaper has said that 'What nationalism advocates means death in 100 years, and what liberalism advocates means death now.'"

"I believe that our present policies mean death in far less than a 100 years, but I refuse to believe that the practical application of justice, the recognition of the basic rights of human beings, irrespective of race or colour, could mean death now or at any future time.

React With Hate

"It is true that human beings react to injustice with hatred.

"It is even more true that they react to justice with love and co-operation: Death lies only in the refusal to accept the challenge."

Professor Pistorius said that the consciousness of defeat is present in the minds of many Europeans in South Africa.

"The lasting effect of our laws

and regulations, by which we have legalized the policy of separation, will be in the minds of individuals.

"Rejection leads to embitterment, hatred and crime."

In terms of Western values the problem was even more serious, said Professor Pistorius.

"There is an old saying that my enemy's enemy is my friend;

Move From West

"The question is whether South Africa has not, by its racial policy of discrimination and by measures which must inevitably breed resentment, and even despair, caused the non-White to move away from the West towards Communism;

"In that sense South Africa as a whole, and the present Government in particular, have been responsible for the creation of a powerful anti-Western power in our country."—"Star."

Hegger — Quarrelled With His Father

A CONFLICTING personality and somewhat of a stormy petrel is the description given to the Rev. H. J. Hegger, the former Roman Catholic priest who is speaking from D.R.C. pulpits in South Africa, by a writer in "The Keys" official organ of the Catholic Archdiocese of Pretoria.

The article says that, according to Mr. Hegger's own description, his father was a harsh man who ruled his family with a rod of iron. So much so, that he was early in conflict with his father.

"This may have had an influence on his character," the article says.

When he was 12 he was accepted by a religious congregation and attended their juvenate in Haastrecht. After five years he left, writing, "It is clear that I could not become a monk and should simply get married."

Later he changed his mind again, and after being refused by the congregation that educated him he was accepted by another congregation and was ordained a priest.

The article quotes one of the fathers at Haastrecht as having

said to Mr. Hegger, "Be careful you have a disposition to regard yourself as very important."

During his early years he underwent extensive psychiatric treatment.

Later, he left the church and married.

The article says that all the facts were taken from Mr. Hegger's own book.

It concludes with the suggestion that Catholics should pray for Mr. Hegger's return to "his true mother, the Catholic Church."

INCOME TAX ACT (CONSOLIDATED)

Including 1955 Amendments is now available at 13/6d. per copy.

The School of Accountancy
(Accountancy House)

134, Fox Street, Johannesburg (Box 4592.)

Catholics Establish Rival Party In Basutoland

CRITICISM of the activities of the Roman Catholic Church and of the formation of a Catholic Democratic Party in Basutoland has, according to a "Star" report, been released in a statement by the Basutoland African Congress (Transvaal).

Says the statement:

"While the other political parties in the country differ on their policies and make their appeal to the masses on the basis of these policies, the Catholic Democratic Party bases its appeal on religious loyalty.

"It appeals to the Basotho Catholics to turn their backs on the struggle of their own people for national independence and to give their bodies and minds, in addition to their souls, into the care of the bishops and priests of the Church of Rome,

"Strife And Pettiness"

"If the Catholic Church has the right to leave its spiritual realm and enter the political field as a church, the other denominations have an equal right to do so, and we can then look forward to time when a man's politics will depend on the denomination to which he belongs.

"The divisions, strife and pettiness that characterize the Christian religion will be passed on to the political field. The difference between Christian and non-Christian Basotho, which has been the curse of our country, will be thrown into sharp relief."

The statement describes as "utterly false" the accusation that the Basutoland African Congress is a Communist organisation and, therefore, anti-Christian.

Just Arrived

Famous Religious Gujarati Books

Maha Bharat	2	5	0
Thulese Krit Ramayana 2 Vol	2	5	0
Valimik Ramayana 2 Vol.	2	5	0
Gita in Gujarati Explained		5	6
Gita Paeh Ratsna Basha	10	6	
Manikana	19	6	
New Cooking Book Paak Vigan			
Over-500 Pages, fully Illustrated	1	12	6
Ambiha Jigar, 2 Volume	1	8	6
Dampate ha Vivaka Sexual Book	1	5	0
Dampate ha Sooka, Sexual Book	1	5	0
Dampate ha Basha, Sexual Book	1	5	0
Koak Sastra	1	12	6
Ohandi Paat		5	6
Bibisha Vani	1	5	6
Begath Jalarun, ha Khatta	2	15	0
Jalarun ha Omor Path Khatta	1	7	6
Gujarati Teacher, Gujarati Letter Writer		10/6	each
Dally Prayer Book, Sal Suwar, Adika, Maasha Khatta.			
Parsothan Mass ha Khatta, Shri Sataya Narlan Khatta,			
Jallaram Bapu-Khatta Artible Sangra, and many other			
Song Books at 2/6 each.			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

World Financial Experts Gather In New Delhi

Mr. Nehru's Appeal For Aid To Underdeveloped Nations

MORE than 800 financial experts from all over the world recently gathered in New Delhi to attend the World Bank and International Monetary Fund's most crucial meeting since their inception.

Among them were Finance Ministers and Heads of central banks of most of the 68 member countries. Five new member who attended for the first time are Malaya, Tunisia, Morocco, Spain and Libya.

The inaugural ceremony was held in the main hall of Vigyan Bhavan where boards of governors of the organisations assembled to hear Mr. Nehru.

Delegates and special invitees stood up and gave a loud ovation to the Prime Minister both at the commencement and end of his welcome speech. With him on the dais were Mr. Van Houtt of Belgium, Chairman of the joint boards, Mr. Jacobson, managing director of the Monetary Fund, Mr. Eugen Black, President of the World Bank, Mr. Garner, President of the International Finance Corporation and Mr. Morarji Desai, Finance Minister of India.

Opening the conference, Mr. Nehru made an impassioned appeal to the more advanced nations to help underdeveloped countries.

He said millions of people in

Krishna Menon's Praise For Ghana's Leadership

SPEAKING at the United Nations General Assembly, India's delegate, Mr. Krishna Menon paid a tribute to Ghana as a nation which had provided "service in the form of leadership to peoples of Africa."

Mr. Menon said if French Togoland achieved independence as was expected, it would be difficult for the Cameroons not to come along too.

This was the bright side of the events in Africa but in some parts of the Continent, forced labour was still common and people could be practically bought and sold.

The world had paid too little attention to Africa, he added. The Continent had the largest proportion of mineral wealth of the world. Yet the indigenous population had little access to it and obtained little benefit. They must look to the African peoples themselves and to a liberal outlook in metropolitan governing countries for the liberation of these territories.

the underdeveloped areas, "are no longer going to keep quiet. They want the better things of life. They could not get these things by magic; they would have to work hard. But they also required outside help."

Mr. [Nehru strongly defended India's Second Plan against the oft-voiced criticism both inside and abroad that it was "over ambitious." It might be over ambitious according to their resources, but not according to the needs of the people.

Problems and difficulties could not be solved by shutting eyes to them. They had to take note of the fact that there was a ferment in the minds of hundreds of millions of people and an effort had to be made to understand it and direct it rightly.

The Prime Minister said Indians were happy that the conference was being held in Delhi. "You have been surrounded in the past by the environments of Europe or America. It is good therefore that for a change you should feel the environment of Asia and all other things that are in Asia," he added.

He told the delegates that if the conference had met 300 years ago, it would have found that Asia was ahead of the rest of the world in many spheres, even in the field of technology. Europeans had come to India because India then was a producer, not of raw material, but of manufactured goods.

Probably it was Asia's fault that her progress was stopped and she became static and even stagnant.

The countries of Western Europe and America went ahead and brought about an industrial revolution. Changes took place rapidly. The industrialised countries became wealthier, while the countries of Asia remained backward.

"This gap is not being bridged; it is increasing. There is now a vast difference in living standards."

Mr. Nehru said: "I want you to feel that there is a human element in this continuous strain and struggle. No doubt you have to look at these problems from the point of view of resources and money. One cannot function in the air. But even more important is this human element, this tremendous ferment going on in the minds of hundreds of

millions of people which cannot easily be controlled by resolutions and conferences. For Asia is and will continue to be in an explosive state because recent changes during the few years or so have unleashed a giant.

"It has been unleashed and it proposes to make mistakes and stumble about rather than be pushed hither and thither. Above

all it wants to make good. I does not want to continue starving or just living on the verge of subsistence.

"Let us try to understand these long-suppressed urges. The people want better food, better clothing and better living conditions. We want them to have it and all of you want them to have it."

Welensky "Speaks Up" For Whites

NO man has the right to judge another by the colour of his skin alone, said Sir Roy Welensky, Prime Minister of the Federation, at the Agricultural Show, which according to the Central African Representative of the "Star", he opened at Nairobi recently. "But he has every right and, indeed, a duty to form his judgments in the light of the standards of life adopted. That is a summary of the stand we have taken in Rhodesia and Nyasaland."

There is opportunity in the Federation on an increasing scale for any man regardless of race and slowly but surely the African is being equipped to take advantage of this, said Sir Roy.

"I as a White man have no fear of the competition of colour.

"I believe that most of the White men in Africa can hold their own and need have no fear for their future or the future of their children."

More than ever, as developments go on, the White man, his capital and his skill will be needed in Africa.

"However starr eyed the gaze of Westminster may be on the African political scene, when it comes to economics, to investment and development, even the London politician is a realist and seeks to secure progress and stability in our countries through the presence of the White man."

Sir Roy continued: "It is high time the White man in Africa was given a little more credit for what has been done.

"It is time somebody spoke up for him.

Not A Racialist

"This I am doing today. And let nobody accuse me of being a racialist, because at the same time I want to make it quite clear that

it is in the achievements and advancement of all races in partnership that the key to the future of our countries, and indeed of the greater part of the continent itself, is to be found."

Of Communism and the dangers of Soviet "subversion in Africa." Sir Roy said: "The more extreme of the African nationalist movements serve the Communist case well, although they themselves may not realise this until it is too late."

That is why it is vital to preserve the highest standards of Africa.

Nehru Congratulates New African Republic

PRIME MINISTER NEHRU has sent a telegram congratulating the Republic of Guinea in West Africa on its achievement of independence.

The telegram read: "Thank you for your telegram informing us of the proclamation of the Republic of Guinea on the second October. Please accept my congratulations on your achievement of independence and my best wishes for the success of your Government and for the happiness and prosperity of the people of Guinea."

Phone 835-6786

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

World Newsreel . . . "Judgment Of The Lion"

(FROM SAPA REUTER)

Algerians Did't Oppose Freedom

The Prime Minister of India, Mr. Nehru, said in New Delhi that he hoped the French would negotiate with the free Algeria Government to work out independence for Algeria.

Speaking at a press conference, he said the free Algeria Government in Cairo obviously represented the bulk of opposition in Algeria.

He expressed doubts about the heavy favourable vote in Algeria for the new French constitution proposed by General De Gaulle, and found it "exceedingly difficult to accept the thesis that the people who voted in this referendum opposed Algerian freedom."

The fact that the French had "a vast army there does not indicate that the people are satisfied."

He added that he did not plan to recognise the free Algeria Government in Cairo at the present time.

No Recognition

Mr. Nehru told a Press conference that India was not giving formal recognition to the "Free Algerian Government in Cairo" for the present.

But he hoped that the French Government would deal with it as representing Algerian nationalism.

Burmese Defence Ministry

The Burmese Defence Ministry announced on Wednesday the names of Cabinet Ministers who will serve in the Caretaker Government on General Ne Win, Army Chief of Staff, when he takes power on October 28.

The names given in the Defence announcement were: U Thein Maung, former Burmese Chief Justice, U Chan Yun Aung, Chief Justice of the High Court, U Ka, a lecturer at Rangoon University, U Kyan Kyein, Chairman of the Union Bank, U Khin Maung Pyu, a senior civil servant, U San Nyunt, former election Commissioner, U Chit Thuang, Government Chemical Examiner, and U Ba Kyar, Retired Session Judge and former Chairman of the Licensing Board.

State Of Emergency In Nairobi To Continue

The Kenya Legislative Council on Tuesday night rejected a call by African Members to end immediately the state of emergency in the British Colony.

Mr. Walter Coultis, Chief

Secretary, said the lifting of the emergency must inevitably be delayed while the Government was still in the process of releasing Mau Mau detainees, and as long as Kikuyu Secret Society, Kiama Kia Muingi, flourished.

African Members said Mau Mau affected areas were now peaceful and there was no need to continue restrictions.

The Council approved an amended motion calling for the emergency to be ended "as soon as possible."

Pakistan Lifts Press Censorship

President Iskander Mirza, of Pakistan, announced that the press censorship imposed under martial law last week would be lifted on Wednesday.

"We have nothing to hide," he told foreign correspondents.

Martial law was imposed by the President when he suspended Pakistan's constitution and disbanded the Assembly and political parties.

In an interview at the Presidential House, he repeated that his abrogation of the constitution and declaration of martial law last week had been done "with utmost regret."

President Mirza said that Pakistan's foreign policy would not change, but he hoped for a closer relationship with the Commonwealth than before.

"I believe in a potent Commonwealth—one that is much stronger and able to decide disputes without running here and there. But no one listens to me."

Japanese Premier's Denial

The Japanese Prime Minister, Mr. Nobusuke Kishi, denied a report quoting him as saying that the time had come for Japan to eliminate the "no-war" clause in her constitution in order to be able to send troops abroad.

The report had quoted the Prime Minister as saying that Japan was prepared to negotiate a security treaty with the United States, but the constitution had to be revised because at present Japan was forbidden to send troops abroad.

The Opposition Socialist Party immediately held an emergency meeting, and later issued a statement accusing Mr. Kishi of leading Japan back on the road to militarism.

Mr. Kishi denied that he said the constitution would have to be revised.

"JUDGMENT of the Lion", a play written specifically for the Arabic Study Circle by William Branford, a lecturer in English at the University of Natal, will be staged at the Bolton Hall on Saturday 25th, Wednesday 29th October and Saturday 1st November, 1958 at 7.45 p.m.

The first serious Islamic play to be presented in South Africa, it is set in seventh century Arabia and Ethiopia and centres around a group of Muslims who sought refuge in Ethiopia and the attempts of their Meccan enemies to recover them. The Emperor of Ethiopia, "The Lion of Judah", gives his judgment concerning the Muslims and the religion of Islam.

The combined work of over fifty people, including Muslim, Jew and Christian, as well as salesmen, doctors, company directors, office workers, housewives, teachers and students, the play aims at bringing about an understanding between Christians and Muslims.

Produced by Ahmed Essa and designed by Sharon Kark, the play has for its cast, among others, Dr. M. G. H. Mayat,

Essop A. Agjee, Fatima Ansary Ebrahim Mulla, Smilee Peters, Fatima Randeree, Baboo Bobat, Dawood Ali, Abdulla Deedat and A. K. Seedat.

DRY CHILLIES

Gross 33 lbs Bag for 33/6
Strong Brooms with long sticks made by Africans. 25/9 per dozen.

Small Brooms with short sticks 3/3 per dozen.

MAARMANS (Pty) Ltd.

Box 26. Phone 128.
BRITS. Transvaal.

Kashmir Princess

The complete story, in a beautifully bound volume with illustrations of the "Kashmir Princess" is now available at our office. Price 25/-. We have only a limited number, so send for your copy without delay to:

"Indian Opinion,"

P. Bag, Durban, Natal.

'OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, Political And Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union £1 10s. 6d. Annually

" " " 15s. 6d. Half-yearly

Outside the Union £1 15s. Annually

" " " 17s. 6d. Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

P. Bag, Durban, Natal.

Letter To The Editor

Public Wants To Know . . . ?

SIR,—Some years back a letter appeared in the columns of "The Graphic" by one "Interested", regarding the "Kasturba Gandhi Memorial Hall" in Dundee.

"Interested" is to be complimented for his letter, but unfortunately, it had fallen on deaf ears of the officials concerned. Surprising, the President too, Mr. Nathoo V. Morar remained silent on this issue. However, the matter should not be allowed to rest there.

What prompts us to write this letter is that no annual general meetings have ever been held, nor the financial position ever made known to the public, since the time of its inception. Since the project involved a large sum of public money, it therefore becomes more important for the general public to know its financial position. May we know from Mr. Morar if it is his policy to deny the community its rights of knowing its own affairs? For the information of the public a year ago Mr. Morar travelled down to Johannesburg to collect funds in aid of the hall, what amount was collected he alone knows.

The officials, including the President must be reminded that by suppressing the facts they are retarding the educational, religious and cultural progress of the community, for which they will be held liable. If the main purpose of forming the Sabha is not to be accomplished, then we have no doubt that the public money has been wasted.

Sir, may we be allowed to ask through the medium of your paper if the Sabha has become a commercial organisation by the showing of films; and for the hiring of the hall for dances and parties? We suggest that the name of the hall be changed, for it is a shame and disgrace to use name of such a great woman, namely, Kasturba Gandhi whose ideals and principals in life were contrary to what's taking place in the hall today. We further suggest that if the sponsors of this Institution are sincere in their work, then they must further the aims and objects of the Sabha, which will be of benefit to the Hindu community of Dundee where presently an absolute necessity exists for the propagation of our culture.

AWAITING PROGRESS.

Indian Cardinal Leaving For Rome

BOMBAY, October 11.

IN Bombay yesterday, Cardinal Gracias in a tribute to Pope Pius XII said that in his death humanity had lost an outstanding benefactor and a man of peace, and an intrepid leader.

"To India," Cardinal Gracias said, "he pointed out that the Catholic Church was universal and supranational and he gave evidence of it by necessary measures to increase the number of Indian national among the hierarchy, to encourage our culture, to remind us of our apostolic lineage and to help us to understand what independence means for India."

"In his letter to the Indian hierarchy in 1948, His Holiness said: "Your beloved country has reached a turning point in its history—a new era has dawned, the flaming torch of liberty with justice has warmed the hearts and fired the minds of your beloved people and in the burning fire of newly won national independence the destiny of your great nation is being shaped.

"As a further proof of his special interest in India, His Holiness saw to the establishment of diplomatic relations between the Vatican and India—and gave it the privilege

of having its own cardinal—a signal mark indeed of his recognition of India's growing importance."

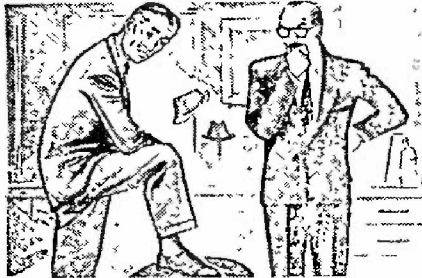
Valerian Cardinal Gracias, the only Indian Cardinal, has left for Rome for the conclave of Cardinals which will elect a new Pope.

Flags flew at half mast on all Government buildings in New Delhi on Monday as a mark of respect for Pope Pius XII.

Solemn Requiem Mass was celebrated in the Catholic Cathedral of New Delhi by the Papal Interuncio, Monsignor James R. Knox.

I went home with news for Jean. "I've been chosen to go up to the sales conference. Lucky that I'm getting that new suit. Johnson is fitting me tomorrow."

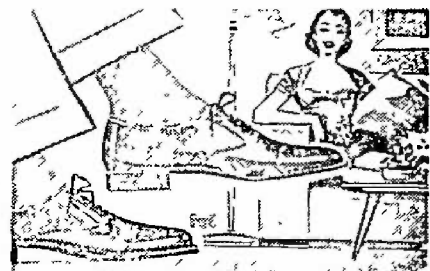
"Hope you don't mind my suggesting it," said Johnson. "The suit's just right, but a new pair of shoes would..." "New shoes," I interrupted. "I've only had these a couple of months."

Jean was more outspoken than Johnson when I told her. "It's what I've been telling you for years. You fuss about hats and suits and neglect your shoes. You look unfinished if you don't polish your shoes regularly."

So, the very next morning, those shoes got a thorough going over with Nugget. I packed a Nugget cleaning outfit, too. And I must admit it really did something to my appearance.

Jean smiled when I got back from the conference. "Your shoes are a long way from your head but you're thinking about them at last, thank goodness." "Thank Nugget," I said.

'NUGGET'—the shine of good shoes

812-134

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA,)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

MAHATMA GANDHI—THE LAST PHASE

Vol. I

(Introduction by Dr. Rajendra Prasad)

The book deals with the last phase of Mahatma Gandhi's most tumultuous career. It very beautifully narrates and interprets his most eventful life-story from the year 1944 up to the completion of his Bihar Mission. The author, the authoritative chronicler and interpreter of Gandhiji's life and philosophy depicts with great delicacy, minuteness and accuracy how Gandhiji's ideals of Love and truth, Fearlessness and Fellow-feeling, were put to their severest tests and how, he waded through amidst the forces of darkness and despair all around and brought life and cheer to the Nation and perceived higher and higher truths himself.

With 44 pages of photographs. Price 32/-

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Durban, Natal.

COMMUNAL UNITY

By Gandhiji

An up-to-date collection of Gandhiji's writings on Unity between Hindus, Muslims Sikhs and others. While defining Unity Gandhiji says:

"Hindu-Muslim Unity means not unity between Hindus and Muslims only but between all those who believe in India to be their home, no matter to what faith they belong."

Foreword by Babu Rajendraprasad.

Price: 25s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

Seven Months With Mahatma Gandhi

Being an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadas

Abridged and edited by Richard B. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhiji wrote: 'I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with.....The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadas deals.'

Price: 12s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

DELHI DIARY

By Gandhiji

This is a collection of Gandhiji's prayer discourses which he delivered during his last stay in Delhi.

Dr. Rajendra Prasad in his foreword says:

".....In these pages one can read the anguish which he (Gandhiji) felt and the superhuman effort which he was making to restore and re-establish human standards of life and conduct amongst us."

Price: 10s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' Private Bag, Durban.

ઇન્ડિયન

ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. અણ્ણીલાલ ગાંધી

એક દિવસ વહેતા કે મોડા શરીરને જવાનું છે. તે આજથી જ સમજ લઇએ કે શરીર છે જ નહિ. એમ કરવાથી અત્તકાળે પણ એ જ ત્રિતિ રહેશે. —સંતોની અણુભવ વાણી.

પુસ્તક પદ મુ—અંક ૪૦

તા. ૧૧-ઓક્ટોબર, ૧૯૫૮.

છુટક નકલ પે. ૪

ઇલાયદાપણા સામેનો મોરચો વધતો જાય છે

ઓ વન વાઈને 'રેન્ક ડેલી મેલ'માં એવી સુચના કરી હતી કે જે બધા લીબરલ પક્ષ સંગઠિત થાય તેા એમનું બળ વધશે અને એમને વિરોધ અસરકારક નિવડશે. આના જવાબમાં જુદી જુદી સંસ્થાના પ્રચારકોનું કહેવું છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાના જુદા જુદા લીબરલ પક્ષો સંગઠન માટે તઈયાર છે.

લીબરલ અને ફ્રેઝરલ પક્ષના પ્રતિનિધિઓ, તેમજ ડેમોક્રેટીક ફ્રેઝિસ, પ્રોગ્રેસીવ એસોસીએશન, અને ઓલેક શેપ એસોસીએશન એક મસલત સમેતી સ્થાપના માટે સહમત છે. તે લોકો સંધીની ખાટાઘાટો કરવા યોજનામાં આ વતી ગમે તે મીટીંગમાં ભાગ લેવા પણ તઈયાર છે.

ફ્રેઝર સાઉથ આફ્રિકન લેબર પક્ષે "આ અરસામાં" વાટાઘાટ કરવાનું નાકાણું છે. આફ્રિકન નેશનલ ફ્રેઝિસે આ વાતને આવકારી છે.

બાપણ કર્તાઓએ એનાપર ભાર સુકયો હતો કે તેઓ એમ નથી કહેતા કે અમે જે કહીએ છીએ તે પોતાના બધા સભ્યોનો મત છે કારણ આ વિશે એમના બધા સભ્યો સાથે હજી વાતચીત થઈ શકી નથી.

એ કે તેઓ બધાજ માને છે કે એક એક જુદા પક્ષો અથવા કેટલાક પક્ષના જુદા સંગઠિત યુનીયન જેટલું કામ નહીંજ કરી શકે. સરકાર તરફથી છેલ્લા થોડા વર્ષો દરમ્યાન જે હુમલાઓ તેઓ પર થયા છે તેનો સામનો એ

લીબરલ પક્ષના ઓર્ગનાઈઝર મી. પેટ્રીક વેન રેન્સબર્ગે જણાવ્યું કે, "લીબરલ પક્ષોનું એકાણુ બહુ આવકાર પાત્ર છે. લોકો આદર્શને વધારે છે અને બળને માન આપે છે."

આવે તેા ઘણા નબળા જ થશે. (અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૩૯૪)

અધીકારી કહે છે તેઓ તૈયાર થયા છે

જો ડાનીસબર્ગના નોન-યુરોપીયન એક્ઝેક્સના ડેપ્યુટી મેનેજરે મ્યુનિસિપલમાં બાપણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે, "હવે વખત પાકી આવ્યો છે કે, જ્યારે આફ્રિકનો પોતાના વાડાઓમાં રાજકીય કામો કરવા માટે નિમાઈ શકે."

સાઉથ આફ્રિકાના નોન-યુરો-પીયનોની કેળવણીની સંસ્થામાં તેઓ બોલી રહ્યા હતાં.

શહેરી બાન્ડુઓને હકક આપવામાં આવે એવા કાયદાઓ કરવા જેથી સ્થાનિક સત્તાધીશો તેમની નો વખત હવે આવી ગયો છે. ઉપર થોડુ ઘણુ વર્ચસ્વ રાખે તેમના માનવા મુજબ છેલ્લા પછુ તેમના વિભાગની મોટા ભાગ વર્ષો દરમ્યાન આફ્રિકનો ઘણા ની સત્તા તે લોકોના હાથમાંજ આગળ આવ્યા છે અને તેઓ અપાય."

આફ્રિકનો કેટલા પછાત છે ?

અમેરીકન કહે છે: ૯૦ ટકા આફ્રિકનો આદીવાસી છે

આ મેરીકાની હાવર્ડ કોલેજના ડીન કે જેઓ સાઉથ આફ્રિકા નો ટ્રીઝન ટ્રાયલના ઉદ્ઘાટન વખતે એક અમેરીકન પ્રેક્ષક તરીકે આવ્યા હતાં.

તેઓએ પાછા અમેરીકા ફરતા ત્યાંની પ્રેસ પરીવહને જણાવ્યું હતું કે, "અમેરીકાના વાતાવરણ સાથે સાઉથ આફ્રિકાના વાતાવરણને હું સરખાવી નથી શકતો. ૯૦ ટકા સાઉથ આફ્રિકા ના લોકો સાબ આદીવાસીઓ છે.

"હું એમ નથી કહેવા માગતો કે, આજે જે સાઉથ આફ્રિકામાં આવી રહ્યું છે તે નૈતિક રીતે સાચું છે. "એક પ્રશ્નનો જવાબ આપતા તેઓએ આમ જણાવ્યું હતું.

વધુમાં તેઓ બોલ્યા હતાં કે, હું જે આવા સંજોગોમાં ચુકાવું તો શું કરું એમ તમે મને પુછશો તેા તેનો જવાબ આપવો

મારે માટે ઘણા કઠણ છે.

મને નથી લાગતું કે અત્યારે બધાને મતાધીકાર આપવામાં આવે તેા ત્યાંનો સવાલ ઉઠેલાઈ જાય, પણ કદાચ લવિધ્યમાં કાંઈક આશા ખરી.

બીજા એક પ્રશ્નનો જવાબ આપતા ડીને કહ્યું હતું કે, "જો જ્યારે એમ કહ્યું કે મતાધીકાર આપવામાં કયો અર્થ નથી ત્યારે હું એમ નહતો કહેવા માગતો કે તેઓને ઉન્નત થવાનો મોકો અપાવવો ન જોઈએ."

અંતમાં તેઓએ જણાવ્યું હતું કે સૌ પહેલા કેળવણીથી શરૂવાત કરવી જોઈએ.

શ્રમ

શ્રમ માનવજીવન સાથે જ જન્મ્યો છે. માનવબાળ માતાના સ્તનમાંથી શ્રમપુર્વક પોષણ લે છે. કમઘ: પોતાનો વિકાસ શ્રમથી જ સાધતો જાય છે. હલનચલન, વાણી અને જીવનનું પ્રત્યેક કાર્ય અમુક પ્રકારનો શ્રમ સાગી જ લે છે. કુદરતે માનવીને માટે જરૂરીયાતની બધી વસ્તુઓ ઉપજાવી છે, અને તે પ્રાપ્ત કરવાની શક્તિ પણ સાથોસાથ આપી છે. શ્રમ કરી, તે શક્તિ વાપરી, બધી જરૂરીયાત માનવીને મેળવવી પડે છે. જો શારીરિક શ્રમ કુદરતી વ્યવસાય ન હોત તેા માનવીને કુદરતમાંથી કંઈ પણ મેળવવાપણું રહેવા દીધું જ ન હોત! જીવન સાથે જરૂરીયાતો જડીને જ માનવીને સભ્યો હોત! માનવી માતાના ઉદરમાંથી જરૂરીયાતો લઈને અવતર્યો હોત! આ ઉપરથી એમ તેા નકકી યાવ છે કે શારીરિક શ્રમ માનવીને માટે કુદરતી છે. અનિવાર્ય છે. તે શરમ કે હલકાપણુની નિશાની નથી! જેટલા પ્રમાણમાં માણસ જોછા શ્રમ કરે, કે કરવામાં શરમ કે નાનપ માને તેટલો તે પાંગળા છે. કુદરતનો વિરોધી છે, બીજાના રક્ત ઉપર, શ્રમ ઉપર જીવનનો કીડો રહે છે, અને પોતાના જ જેવા માનવ બાળનો શ્રેષ્ઠી યાવ છે! કારણકે શ્રમ સિવાય જરૂરીયાત મળતી જ નથી, અને પોતે જરૂરીયાત સિવાય જીવવાના નથી, એટલે તેની જરૂરીયાતો માટે બીજાએ શ્રમ કરવો પડે છે.

—સંતબાલજી.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૭ ઓક્ટોબર, ૧૯૫૮.

ફરવુઅર્ડની ઈચ્છા પાર પાડવા માટે

એક ડેલી ગેલમાં ઇલાયદાપણા સામે વિરોધ કરવા માટે એક સંગઠીત મોર્ચો ઉભો કરવાની હાકલ કરવામાં આવી છે, એના જવાબમાં એ લેવાઈ છે કે, ઘણા પક્ષો આ વિચારને સારો માનવા છતાં, એમાં ભાગ ન લેવા માટે, અચુક બહાના કાઢે છે.

પ્લેક સેથે, સંગઠણના કાયદાઓ આવકારતાં સાથે સાથે એમ પણ જણાવ્યું છે કે, ઘણી જુદી સંસ્થાઓનો અર્થ એ નથી થતો કે એ નબળાઈના ચિન્હો છે. ગોરા કેમ્પિસ ઓફ ડેમોક્રેટિક્સ ના પ્રતિનિધી મી. બી. ડ્યુરોકે જણાવ્યું છે કે તેઓ આવા સંગઠણને ત્યારે જ સ્વિકારશે જ્યારે તેમને પોતાના આદર્શો ફેલાવવાની છુટ રહેશે.

આ બધી વાતો ઉપરથી આપણી સામે બે વસ્તુઓ તરીકે આવે છે. એક એ કે ઘણા પક્ષોના મનમાં જે ભય દેખાય છે કે, સંગઠણથી કદાચ ફરવુઅર્ડને કાઢી શકાયે, પણ ઇલાયદાપણાના વિરોધીઓમાં એકતા નહીં રહે. આ વસ્તુ એ ઉપરથી જાહેર થાય છે કે જ્યારે આજે ઇલાયદાપણાનું નેર આટલું વધી ગયું છે, ત્યારે લોકો એની સામે ખુલ્લા ઢીલથી સંગઠીત થવાને બદલે, પોત પોતાના આદર્શોને સામે લાવી બહાના કાઢે છે. આ વસ્તુ ઘણી ગંભીર ગણાય, કારણ કે આનાથી ફરવુઅર્ડને પોતાના કાર્ય માં વધુ ઉત્તેજન મળશે. સાથે સાથે આ બધામાં એક બીજી વસ્તુ જણાય છે અને એણે છે કે, સ્વતંત્રતાની લડતમાં તેઓ આફ્રિકનને એક જવાબદાર સાથી નથી ગણતા.

આફ્રિકન નેશનલ ડેમોક્રેસી સાથે પ્લેક સેથ કામ કરવા ન ઇચ્છે એ સમજી શકાય એવી વસ્તુ છે, કારણ કે પ્લેક સેથના ઘણા સભ્યો યુનાઇટેડ પાર્ટીના સભ્યો છે, અને યુનાઇટેડ પાર્ટીને નેશનાલીસ્ટ પાર્ટી જેટલો જ રંગદેષ છે. પણ વધુ નવાઈ તો એ પક્ષોની લાગે છે કે જેમની ગોરા સમાજમાં બહુજ ઓછી સંખ્યા છે, અને જેમણે નેર આફ્રિકન નેશનાલીસ્ટ ડેમોક્રેસી સાથે જ જોડાઈ શકે. તેઓ આજે સંકુચીત દ્રષ્ટી રાખી રહ્યા છે. આનો અર્થ એજ થાય કે તેમને આફ્રિકન નેશનલ ડેમોક્રેસી ઉપર બહુ વિશ્વાસ નથી, કે તેઓ સ્વતંત્રતાને એવા સંગઠણમાં કે જે ફક્ત ઇલાયદા પણાના વિરોધ માટે જ છે, એમાં પણ સાથ નહીં આપે, સાથે સાથે એમના વર્તન ઉપરથી એ પણ જણાય છે કે જે તેઓને જરૂર જણાયે તો સંગઠણ ને તોડી પાડવામાં પણ તેઓ અચાકરો નહીં,

આ બધુ ઘણું જ ગેઠજનક છે. આજે આપણે જે બંધ શકીએ છીએ કે, જે આપણે ફરવુઅર્ડની નીતીનો નાશ કરવા ઇચ્છતા હોઈએ તો આપણી સામે જે ખરી ઠીકાઈ છે એને પહેલા દુર કરવી જોઈશે. આજે આફ્રિકન નેશનલ ડેમોક્રેસી મહેનત કરીને એવા સંગઠણ માટે પ્રયત્ન કરવો જોઈએ જેમાં, નાના અને નજીવા આદર્શો ઉપર વધુ વિચારો ન કરવામાં આવે, બલકે આપણી સામે જે મુખ્ય શત્રુ છે, એનો સામનો કરવાનું ક્ષેત્ર અપનાવે.

ઇલાયદાપણા સામેનો મોરચો વધતો જાય છે

(પરેલાં પાનાનું અનુસંધાન)

જો જુદા પક્ષોનું એકજ આદર્શથી એકજ થાય તો જે રાજકીય ઉત્તેજી માટે સારામાં સારું મણાવ, પણ જે ફેરેશન અથવા સંધી કમીટી આપણે એક બીજાની વધુ મજાક લાવી શકે તો બંને ઇચ્છતીય અને આવકાર પાત્ર છે.

ડેમોક્રેટીક ડેમોક્રેસીના મી. બેન ટ્યુરોકે કહ્યું: “સંધી માટે જે કાંઈ પણ કરવામાં આવે તેને અમે આવકારીએ છીએ. પણ એનાથી અમારા આદર્શો નો ભંગ ન થવો જોઈએ.

“અમે સંધી સમીતીમાં જરૂર કામ લેવું. આજની નેશનાલીસ્ટ વિચાર ઢોળી સામે લડવાને એક સંગઠીત મોરચો જરૂર મથારી થશે. અમને ખાતરી છે કે અમારી સંસ્થા કામમ રહેશે. કારણકે અમારા આદર્શો અને બળ આજની સમયને અનુકૂળ છે.”

ફેડરલ પક્ષના મી. મીલનીકે સંપને આવકારતાં જણાવ્યું કે, “નવી સંસ્થા એ એટલું લીમરલવાદી ન બનવું જોઈએ કે જેથી યુરોપીયન મતાધીકાર બેખમાય.

“જે કે યુનાઇટેડ પક્ષને ઉપર લાવવા મિશ્ર મોરચાની રચના કરવાનો સમય ક્યારનોએ પાક્યો છે. પણ કદાચ ફેડરલ મોરચાના ઇન્ડેક્સમાં મોટા અંદર લાવશે તે કરતાં વધુ લોકોને બડકાવનારી બનશે કારણકે જનતા એક જુથને બીજા જુથ સાથે જોડાવવા જોઈને કદાચ ઘુલ ખાઈ જાય.

આજનો અમત્સના સવાલોપર વિચાર કરવા સંધી સમેતીની સભા ઘણી આવકાર પાત્ર છે. સંધી મંત્રણા એ પ્રાયશીક પમલુ છે.”

પ્રેમિસીય ઓસેલ્ટીઓશના મેરચેન મી. ઘિટગીયુસે જણાવ્યું કે, “એ વર્ષ પર પક્ષોની સંધી માટે પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો હતો. અને એ પડી ભાંગવાનું કારણ આજે પણ અસતીત્વ માં છે—કમખંધ ધીમીધીમ મતીના આદર્શોપર સંધી કરવાનો નિર્ણય કરવામાં ન હતો આવ્યો.

“પણ કાંઈક નવો મંત્ર કે જે બધાજ જુથો આવકારે અને ભૂતકાળ ના અણબધાંવિને ઉખેડે નહી તે કદાચ શોધ્ય નિવડે.”

એમને સુચવ્યું કે આફ્રિકન્સ માટે નવી વિચારણા કરવી જોઈએ.”

પ્લેક સેથ પક્ષે મેઇ પણ રાજકીય પક્ષ સાથે જોડાવવાનું નાકાપું હતું કારણ તેઓ પક્ષ રહીત છે. તેમના પ્રમુખ મીસીસ રૂથે જણાવ્યું કે અમારા સભ્યો જુદા જુદા પક્ષના છે. બહુમતી યુનાઇટેડ પક્ષની છે તેઓ પ્લેક સેથના આદર્શો જાળવવા માટે તેમના પક્ષો સાથે કામ કરે છે.

ઇલાયદાપણા કરનારા પક્ષ તરીકે અમે એક લોકોનો મત કેળવવા ઉપરાંત બીજાનું કશું કરી નહીં શકીએ. કારણકામાં ઘુલદ અવાજ કરે તેટલો લીમરલ પક્ષ ઉત્તેજ થાય એમ અમે ઇચ્છીએ છીએ.

“સંધી સમેતીનો આદર્શ ઘણો ઉમદા છે. જે તેનું ધ્યેય અમારાં ધ્યેય સાથે મળતું થશે તો. અમે એને અમારો બનતો સાથ આપણુ સભાએ માં હાજરી આપી તેની રચાપના માટે બનવું કરવું.

“આજલા એ પ્રત્યેક સમયે નબળાજ હોય છે એમ નથી હોતું. ડેટલીક વાર એક નાનો અમુક વધુ કાપકારક હોય છે કે જ્યારે મોટા સમુદ્ધમાં પાવાના આદર્શો ઉપર એકતા નથી કરી શકાતી.”

બધા રાજકીય જુદા જુથોનું યુનિયન એટલે કે ૧૦,૦૦૦ સભ્યોનું જુથ થાય અને તેના કરતા ઘણા વધારે તેના સાથ આપનારા હશે.

વિધવામાનો પ્રેમ

એલા પંદર વરસથી પોટ ઓલીઝાબેથ ની મેન સ્ટ્રીટમાં સવારના પહેરે માં એક ગોરી બાઈ પોતાના રેન્ડે ઉપર વરસાદ ઠંડી અથવા મરગીમાં પણ છાપા વેચકતી જોવામાં આવે છે.

કદાચ ઘણા લોકોએ વિચાર પણ કર્યો હશે કે આ ૫૩ વરસની વૃદ્ધ મીસીસ માથો મ્યુએ ગુજરાન માટે આવો પંધો કેમ રચીકર્યો. પણ તેઓ એની પાછળનો હેતુ નથી જાણતા કે ઘણા સખત ઠંડીના દીવસોમાં એના હૃદયમાં એક કોરજુ ફર આપણું એના કાર્યને જાળવણ બનાવવું રહ્યું હતું. ઓક્ટોબરની ૨૫ તારીખે આ સ્ત્રી રોજની નેમ પોતાને સખતે જોવામાં નહીં આવે તે હાઇલમખની ડેલેજમાં પોતાના એકના એક દીકરાને પોતાની પરીક્ષામાં પાસ કરી સર્ટીફિકેટ મેળવતો જોવા જશે. અને અટલા વરસોનું એવું સખત આ દીવસે સંજા થશે. આખા દક્ષિણ આફ્રિકામાં આ એકજ બાઈ છે. જે છાપા વેચે છે અને છાપા વેદગીને જે આવક માપ છે એમાંથી પોતાનું ગુજરાન અને પોતાના દીકરાના શિક્ષણનો ખર્ચ કાઢવા કરે છે. હાઇપના વખતમાં પરોડના અમારા માં ઘેરે ઘેર છાપા પહેલ્યાગવા તેઓ જતાં. એમની આ પંદર વરસની સખત મહેનત પાછળ તેમણે સખત પોતાના એકના એક પુત્રને બાંધ્યાવવાનું હતું. ૨૭ વર્ષનો તેમનો પુત્ર થીએ લોહનો અભ્યાસ પૂર્ણ કરશે. અને તેમની મહેનતનું ફળ તેમને મળશે.

વિવિધ વર્તમાન

અમેરીકાનું સુન રોકેટ

ઈતીહાસમાં પહેલીવાર મનુષ્યે એવું રોકેટ બનાવ્યું છે જે અવકાશમાં ચાંદ સુધી પહોંચવાના આકાશની ઉપરનો માર્ગ વટાવી શક્ય છે. આ રોકેટ અમેરીકાથી શનીવારે રવાના થયું હતું. આને બનાવવાનો ખર્ચ પા. ૩,૦૦૦,૦૦૦ થયો હતો અને એનું વજન ૫૦ ટન છે. આર્ય સુધીની એની ગતિ કલાકના ૨૫,૦૦૦ માઇલની હતી. ત્યાર બાદ એની ગતિ ૧૦,૦૦૦ થઈ ગઈ હતી. આ રોકેટ નેનું નામ પાઈઓનીયર છે તે ચાંદ સુધી પહોંચશે. એની આશા નથી. તે છતાં અવકાશમાં એટલે સુધી પહોંચ્યા પછી એની સાથે રેડીયો સંબંધ રાખવો એજ એક મહાન અભિયાન છે. આ ઉપરથી કલ્પના કરી શકાશે કે મનુષ્ય અવકાશમાં ક્યારે અને કેટલે દુર સુધી પહોંચી શકશે.

જર્મને-ટ ઓફ લાઇન

ડરબનનું આરબીક સ્ટર્ડી ગ્રુપ એક નાટક ૨૫મી ઓક્ટોબર અને ૨૬મી ઓક્ટોબર તથા એક નવેમ્બરના બોલટાન હોલમાં બજાવવાના છે. ત્રણે દિવસ નાટકની શરૂવાત રાતના ૭-૪૫થી થશે. આ માટે ટીકિટો રાખવામાં આવી છે. આ નાટક ઇસ્લામી છે અને તેના લખનાર ઇંગ્લીશ પ્રોફેસર છે. જેઓ ડરબનની યુનીવર્સિટીમાં ઇંગ્લીશ શીખવે છે.

૪૦ વર્ષ પહેલાં

ન્યુમેકાના 'ડેઇલી ન્યુઝ' પોતાના તા. ૧૭ એપ્રિલ ૧૯૧૭ના અંકમાં ૭૦ વર્ષના એક ડોસાનો પત્ર છાપ્યો છે :

"૪૦ વર્ષ પહેલાં જેવી રીતિ હતી તે કરતાં અત્યારે આપણી દશા સુધરી છે, એમ કાંઈ લાખ વાર કહે, તો પણ હું માનું નહીં. હું એનદનમાં જન્મ્યો હતો. બપોરે હું નાનો છોકરો હતો, ત્યારે નિયમનો અંત કરવા બદલ મારતર અમને મોઝબ બનાવે દ'હો દોડી દેતા. પોલીસ પણ અમને ખુલ્લેઆથરે છુપાતા કરતા જુએ, તો તરત તેનો દંડુકો અજમાવી દેતો. ત્યારે તે દિવસોમાં 'સેટ્રલ પાર્ક'માં યજ્ઞને તમે રાતે કે દિવસે અમે ત્યારે કથી પજવણી વિના આજ-જા કરી શકતા. આજે તો તમે તમારા ઘરમાં ધી નીકળી રસ્તો આજીંગી સામે પહોંચો, તે દરમ્યાન જ તમારા મોંમાં હુચો લાગી જવાનું જોખમ હોય છે. મેં ઘણી વાર ઇથરની પ્રાર્થના કરી છે કે, આપણું અમેરિકાને ૪૦ વર્ષ પહેલાંના નિર્દોષ આનંદો તથા સુરક્ષિતતા કરી પાછાં આપે!"

લિવિંગસ્ટનમાં આંતર રાષ્ટ્રિય શો

લિવિંગસ્ટનના વિહારીયા હોલમાં તાજેતરમાં એક આંતરરાષ્ટ્રીય કાર્યક્રમ યોજવામાં આવ્યો હતો જેમાં ૨૧ પ્રબલ્લે ભાગ લીધો હતો.

લિવિંગસ્ટન નિવાસીઓએ રોડેશીયા નો 'વીય ડોક્ટર'નો નાય રજુ કર્યો હતો જે વધુમાં વધુ પ્રશંસાને પાત્ર બન્યો હતો. કેરોનિયન સ્કુલની હોદી છોકરીઓએ હોદ વતી યુજરાતી રાસ રજુ કર્યો હતો જે પણ ઠીક ઠીક પ્રશંસાને પાત્ર બન્યો હતો. ઘણાને હોદનો રાસ જ્નેવાની પ્રથમ તક મળી હતી તે ઉપરાંત સાહિય આફ્રિકા, આયરલેન્ડ, ઓસ્ટ્રાઆ, હોલેન્ડ અને અર્જન્ટીના તુલ્યો અને આયનો પણ આકર્ષક હતાં.

આવો આંતરરાષ્ટ્રિય શો લિવિંગસ્ટન માં પ્રથમ વાર યોજવામાં આવ્યો હતો અને હોલ પ્રેક્ષકોથી હિલારાયો હતો.

સરહદના ગાંધીની ધરપકડ

ફરી એક વાર તા ૧૨-૧૦-૫૮ ના સરહદના ગાંધી અખદુલ અકરખાન ની ધરપકડ સીક્યુરીટી એક્ટ નિચે કરવામાં આવી છે. અખદુલ અકરખાન પરતુનીરયાન યજવળના જનક છે

અને તેઓ પરતુનીરયાનનો જુદો પ્રાંત ધરે છે.

નવરાત્રી મહોત્સવ

૬૨ સાલ યુજ્જ્વ આ વષે પણ તા. ૧૩-૧૦-૫૮થી નવરાત્રીનો મહોત્સવ જુદી જુદી સંસ્થાઓ તરફથી જુદી જુદી રીતે ઉજવવાનું નક્કી થયું છે.

ડરબનના પટણી સોશીયલ ક્લબે તા. ૧૩-૧૦-૫૮થી ૨૧-૧૦-૫૮ સુધી મરાખી શરૂ કરી છે. તા. ૨૦મી ના દુગોષ્ટી દવન થશે.

ડરબનની બેનો તરફથી મહીલા મંડળે ભારત હોલમાં ગરખાનો પ્રોગ્રામ રાખ્યો છે. જે નવ દિવસ માટે રહેશે.

ગૌત્રી બાવનાનું સ્વરૂપ

જેન દર્શનના પ્રવેતા શ્રી. તીર્થકરે ભગવતોએ જમતના સઘળા જીવો પ્રત્યે ગૌત્રી ભાવ કેળવવા ઉપદેશ આપ્યો છે. તેના અર્થે ચાર પ્રકારની બાવના બાવવા તેઓએ જણાવેલું છે.

- (૧) ગૌત્રી બાવના—સર્વે જીવો મારા મિત્ર સમાન છે એમ બાવવું તે.
- (૨) બીજા જીવોને સુખી દેખી રાજ યવું તે પ્રમોદ બાવના.
- (૩) દુઃખી જીવો પ્રત્યે અનુકંપા—કરૂણા આપવી તે કારણ બાવના અને
- (૪) પાપી અધર્મી જીવો પ્રત્યે ખેદ ન કરવો તેમ જ પુશી પણ ન યવું તે માધ્યમ બાવના.

યુજ્જ મોંઘું અને કારણું બનવું બય છે!

આદિ કાળમાં યુદ્ધમાં એક માણસ ને મારવામાં નહિ જેવું ખર્ચ આવતું હશે. જુદીવસ રીઝરના સમયે યુદ્ધમાં એક માણસને મારવાનું ખર્ચ રૂ. ૩.૭૫ આવતું. નેપોલિયનના સમયમાં તે લગભગ ૧,૫,૦૦૦ રૂપીયા જેટલું વધી ગયું હતું. પ્રથમ વિશ્વયુદ્ધમાં તે ૧,૦૫,૦૦૦ રૂપીયા જેટલું થઈ ગયું. અને બીજા વિશ્વયુદ્ધમાં તે ૨,૭૫,૦૦૦ રૂપીયા થયું છે.

માનવ સંહાર અને વેદનાની રીતે યુદ્ધનો હિસાબ કાઢવો હોય તો, એક રીસ પત્રકારે બીજા વિશ્વયુદ્ધનો હિસાબ આ પ્રમાણે કાઢ્યો છે—

યુદ્ધમાં મરાયાં	૩,૨૦,૦૦,૦૦૦
હનાઈ દુઃખલામાં	૨,૦૦,૦૦,૦૦૦
બંદી-વાડાઓમાં	૨,૬૦,૦૦,૦૦૦
કુલ દ વખમાં	૭,૮૦,૦૦,૦૦૦

રેડીયા આરસની ઉજવણી

ડરબનની યુજરાતી મહીલા મંડળે તા. ૧૦-૧૦-૫૮ના રેડીયા આરસ—આંધી જ્યંતી—ઉજવી હતી. આ પ્રસંગે શ્રીમતી રણીયાલબેન મનજી ઠક્કરે સભાનું પ્રમુખરયાન રિવકાલું હતું. પ્રાર્થના ભજન તથા ધૂનથી વાતાવરણ પવિત્ર થયું હતું.

શ્રીમતી સુશીલાબેન ગાંધી જેઓ હમણાજ દેશથી આવ્યા છે તેમને સંસ્થાએ હાર પહેરાવી સત્કાર કર્યો હતો.

શ્રીમતી ગાંધીએ જણાવ્યું હતું. કે બાપુની જ્યંતી બાપુના આદર્શોને જીવનમાં અપનાવી ઉજવવી એજ એ કે જેથી બાપુના આત્માને શાંતી ધાય અને માનવ જીવનનું મહુ ધાય.

વધુમાં તેઓએ કહ્યું કે, હોદ સંત ભુમી છે. સંતોની પરંપરા ત્યાં ચાલુજ રહે છે. પણ હોદના લોકો સંતને માનવથી અજગા કરી તેમને ઉચ્ચ રચાને બેસાડી તેમનું પૂજન કરવામાંજ પોતાનું સાર્થક સમજે છે. ફક્ત પૂજા બસ નથી. તેમના આદર્શો પણ જીવનમાં ઉતારીએ."

ગાંધીજીના આશ્રમની સંભાળી પ્રાર્થના કરી સભા વિખેરાઈ ગઈ હતી.

યુકટીપીએ, ઇનકમ ટેક્સ રીડન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલેક્ટરન્સ અને ઇનસ્પેક્ટરન્સ માટે મળો :

આર. વીકુલ
૧૨ બાકેલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કેરવર ડાયમોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, બેદાનીસખર્મ, ફોન ૩૩-૧૫૪.

મિત્રોને અભિનંદન પાઠવો

દિવાળી અને નુતન વર્ષના પવિત્ર દિવસોમાં સગાં-સ્નેહી, મિત્રોને યાદ કરી શુભ ઇચ્છાવું એ સર્વોત્તમ મનુષ્યાચાર છે. એનાથી પ્રેમની વૃદ્ધિ અને સખંધ ની ધનિષ્ઠતા થાય છે પત્રિકા પોસ્ટથી સૌને પહોંચવું એશક્ય છે. છાપા દ્વારા સરતામાં ને સહેલાયથી થઈ શકે છે.

તા. ૭-૧૧-૫૮ના 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'ની અને 'ઓપીનીયન'ના અંકોમાં એ માટે ખાસ વિભાગો રાખવામાં આવ્યા છે. આપ અપના એડ્રેસ સાથે માત્ર પા. ૧-૧-૦ મોકલશો તો આપનું નુતન વર્ષાભિનંદન અને શુભ દિવાળી-દિવાળીના દિવસોમાંજ સૌને મળી જશે.

જોડાનીસખર્મમાં ઇન્ડિયન ઓપીનીયન
B. U. MASTER P. Bag,
C/O Mabro Hats (Pty) Ltd. DURBAN.
33 West Street,
JOHANNESBURG.

‘કારમીર પ્રિન્સેસ’

કાવતરાની રોમાંચક કથા

લેખક : શ્રી. અનંત શ્રીધર કર્ણીક

(ગતાંકથી ચાલુ)

અને હવે વરસાદ !

વિજ્ઞા અને કડાકા બંધ થઈ ગયા પછી વરસાદ શરૂ થયો. જોરથી પડતા છાંટા અમારા મોઢા પર અને લાઇફ જેકેટ પર વાગતા હતા. અમે આંખો બંધ કરી દીધી અને શાંતિથી આ હુમલાને સહન કરવા લાગ્યા. વરસાદને લીધે અપને અમલક પડતી હતી પણ એમાં અમને એક સુખપદ વિચાર એ સુઝ્યો કે સ્વચ્છ પાણીનાં થોડાંક ટીપાં મોઢામાં ઝીલીને અમને આકળાવી રહેલા તરસ છીપાવી શકાય. સુકાઈ રહેલા મળાને રાહત આપી શકાયે તે વધારે જોમપુર્વક અને વધારે લાભે સમય અમે જીવતા રહેવા માટે નવેસરથી પ્રયાસ કરી શકાય. આ આશાએ મેં માઈ મોઢું ખોલ્યું કે તરત પાણીની એક મોટી છાલક મારા મોઢા સાથે અચાઇ અને મોઢામાં પાણી ભરાઈ ગયું. પાણી ભરાઈ જવાથી મને યુગળામય જેવું લાગવા માંડ્યું. નેટલું પાણી બહાર કાઢી શકાયું તેટલું પાણી મેં બહાર કાઢી નાખ્યું અને આ અચુકાચો હુમલામાંથી બચી ગયો.

તાંદિલ નૃત્ય

આ પછી વધારે કાળજીપૂર્વક મોઢું ઉપ ડીને વરસાદનાં થોડાંક ટીપાંઓ ઝીનવા મેં પ્રયાસ કર્યો. પણ એમાં સફળતા મળી નહિ. એટલે ઢોઢ પર પડેલાં વરસાદના ટીપાં ઝાટવાનો મેં પ્રયાસ કર્યો, પણ સમુદ્રનું આર પાણી ઢોઢ પરના વરસાદનાં ટીપાં સાથે ભળી જત. વરસાદના એ ટીપાં પણ સમુદ્ર ના પાણી. જેવં ખારાં લગતાં હતાં. આથી નિરાશ થઇને અમે વરસાદથી બચવા અમારી આંખો મોઢું ને મમજ બંધ કરી દીધાં. અમને વરસાદનું એક ટીપુંએ મળી શકતું ન હતું. માનવમહી પ્રાણી પોતાના શિકાર આસપાસ તાંડવ નૃત્ય કરતા કરતા બુધખરાડા પાડીને શિકારને અંત લાવે એમ વરસાદ અમને નિર્દય રીતે ઢેરાન કરી કરતો હતો. વરસાદનું પાણી અમારાં લાઇફ જેકેટ પર અચાઇ હતું એટલે તેનો અવાજ મોઢાનાં નૃત્ય સાથે તાલ દેતા યુદ્ધોદ્ધાના અવાજ જેવો લાગતો હતો.

ધુમરીના સંકળમાં

આમ તેમ અજાણાં મોઢાં અમને આગળ ધોવી રહ્યાં હતાં. પણ અમે

જાણતા ન હતા. ચારે બાજુ ઘેર અંધારું હતું એટલે આગળ વધવાની દિશામાં કાંઈ ઉપયોગી કાંઈ અમારા થી ચઈ શકે તેમ ન હતું. અમે આંખો બંધ કરી દીધી હતી. અને તોફાન શમે એની રાહ જોતા અમે નિઃશ્વસ રિયાતમાં પડ્યા રહ્યા. આ વખતે અમારી આજુબાજુ કાંઈ ધુમી રહ્યું હોય એવી અમને લામણી યઇ. આ તો પાણીની ભમરી! બધ જાણે મારે બળે ચોટ્યો! હવે અમે જરૂર કુબી જશું. દીક્ષિતને આ વાત કહેવી કે નહિ એ વિમાસયુ હું અતુલવતો હતો ત્યાં દીક્ષિતે મને પ્રુકયું: “કર્ણીક, આપણે ધુમરીમાં તણાઈ રહ્યા છીએ એમ તમને નથી લાગતું?”

મારી શંકાને દીક્ષિતની વાતથી સમર્થન મળ્યું એટલે ધુમરીમાંથી નીકળવા મેં જમણો પગ ખુબ જોરથી પાણી પર પહોંચવા માંડ્યો. અમે ધુમરીમાં અટકાઈ ગયા ન હતા, પણ અટકાઈ જવાની તકવારીમાં હતા, એટલે હું તેમાંથી બહાર નીકળી શક્યો. પણ મેં હલનચલન બંધ કર્યું કે તરત ફરી વાર ધુમરીવાળા પ્રવાહોમાં સપડાતો ગયો.

કેર સમુદ્ર અને દેખાણુ તોફાન

આની રીતે અમે પાણી ઉપર પડ્યા રહ્યા. મગજમાં ડોઢ પણ જાત ના વિચાર ન હોતાં કરી શકતાં અને શુન્ય મગજે અમે પાણીમાં જોણ ચકર ફરતાં રહ્યાં. એમાંથી ક્યારે બહાર નીકળ્યાં એનું પણ અમને બાન ન હતું. હવા મંદ પડી ગઇ હતી. મોઢાનું જોય પથ નરમ પડી ગયું હતું હું અડધ બેભાન સ્થિતિમાં પડ્યો હતો એમાંથી દીક્ષિતે મને બહુ જ આવેવમાં આવી ઉઠાડ્યો, એમને મને મારી જમણી તરફ જોવાનું કહ્યું. મેં મારી આંખ ઉઘાડી ને જોયું, તો સારી એ પ્રકૃતી બદલાઈ ગઇ હતી. આકાશમાં ચાંદો અમટ્ટી રહ્યો હતો, અને એના કીરણો, પાણી ઉપર ફેરી નૃલ કરી રહ્યા હતાં. નાના મોઢા આનંદ થી નાચી રહ્યા હતાં, અને તોફાનનું નામ નિશાન પણ ન હતું રહ્યું. આકાશમાં આછા સફેદ વાદળોએ દેખાતાં હતાં અને અમારી જમણી બાજુ ઉપર જીવનનું નવું રયાન અમને દેખાઈ રહ્યું હતું. આડીથી જરૂર એક નાનુ ટાપુ અમે જોયું. અમારા મન આનંદથી નાચી ઉઠ્યા, રહન નહુના ટાપુ જેની તરફ જવા માટે અમે ડેટલા પ્રયત્નો કરી રહ્યા હતાં, એ તો

હવે નજરે પણ ન હતું દેખાતાં. અમે એ તોફાન માટે, ધુમરીનો પાઠ માન્યો. અમે આજુબાજુ નજર નાખી. પાટક વિગેરેને શોધવાનો પ્રયત્ન કર્યો, પણ ડોઢ ન દેખાયું. પણ અમને ખાતરી હતી કે તેઓ મહાન નાહુના ટાપુ ઉપર પહોંચી જ ગયા હોવા જોઇએ.

મોત સાથે બાથ

અમારા લાઇફ જેકેટ, સાવ પોચા પડી ગયા હતાં. બંનેમાંથી લમબમ અડધા ઉપર હવા નીકળી ગઇ હતી. આટલો વખત અમને પાણીની ઉપર રાખ્યા જોજ એક તાણુથી હતી. લાંબા વિશ્રામ પછી અમારામાં નહું જોમ આવ્યું અને લાઇફ જેકેટમાં ફરી હવા ભરી, અને ફરી એક વાર, ટાપુ ઉપર પહોંચવાનો અમારો પ્રયાસ શરૂ કર્યો. અમને ટાપુ ઉપર પહોંચવાની દવે ખાતરી હતી. અમારા ધારવા મુજબ ટાપુ લગભગ અડધો માઇલ દુર હતો. નવા જોમથી અને હૃદયમાં નવી આશા લઇ અમે બહુ જ મહેનત પુર્વક તરવાનું શરૂ કર્યું જેથી અમે ટુંકમાં ટુંકા સમયમાં ટાપુ ઉપર પહોંચી જઇએ. અડધો કલાક આમ કર્યો પછી ફરી અમારા દિલમાં બધ ઝાંચ્યો, શું પહેલાની જોમ જ આ પથ એક ભમજ નિવડરી? દરેક ટાપુની પાસે બહુ જ કંડુ પાણી હતું, છેલ્લા અડધા કલાકમાં અમે કાંઈ જ પ્રગતી ન હતી કરી. અમને વિચાર આવ્યો કે આ રીતે અમારા શરીરને ચકલી નાંખવાનો કાંઈ જ અર્થ નહોતો. એના કરતાં પહેલાની જોમ પાણી ઉપર પડ્યા રહેવામાં વધારે લાભ હતો. સવારના કદાચ ડોઢ અમને જોઇને બચાવવા આવે પણ અમને વિચાર કરવાનો બહુ સમય ન મળ્યો. અચાનક અમારી સામે ખુલ્લો દરીયો ધુલવાઈ રહ્યો હતો. અમને જે ખીક હતી એજ થવા પામ્યું હતું. પાણીના વેમથી અમે દરીયા તરફ ખેંચાઈ ગયા હતાં. પણ આજુબાજુ નજર ફેરવતા અમારી પાછળ એક પ્શીને ટાપુ નજરે પડ્યો.

આ બચવાનો છેલ્લો આધાર હતો નહીં તો જૂબ, તરસ અને ઠંડીથી અમારૂં મોત અવશ્ય જાણ્યું હતું તે સિવાય વિમાન જતાં પડ્યું હતું એનાથી તો અમે ધણા દુર નીકળી ચુક્યા હતાં. અને એટલા માટે, દરીયાના આ ભાગમાં અમને ડોઢ શોધવા આવે એવો સંભવ પણ ન હતો. મેવક

જોર ફરી અમે ફરી અમારા હાથ પગ પહોંચવા માંડ્યા અને આ વખતે અમારી મહેનતની અસર જાણાઈ. એ જોઇ અમારો ઉત્સાહ વધ્યો. ટાપુ વધુ પાસે આવતું જાણ્યું. કીનારા ઉપર રેતી ચાંદનીમાં ઝમકારા મારી રહી હતી. હવે લમબમ ૧૦૦ વાર ઠોપવાના રહ્યા અને પછી અમે જીવન મરણની કટોકટીમાંથી મુક્ત થઇશું.

પથુ અમે અમારી શકતી વિષે વધારે પડતી આશા રાખી હતી. લમબમ આઠ કલાકથી અમે મોત સામે લડી રહ્યા હતાં, આથી અમારે અમારી શકતી ઉપર બહુ આશા નહતી રાખવી જોઇતી. પરિણામ એ આવ્યું કે અમે એટલા ઘાટી ગયા હતાં કે અમારા હાથ પગ બીલકુલ ચલાવી શકાય જોવા ન રહ્યા. થોડો વિશ્રામો લેવો જ જોઇશે. જોમ બાજુ. ટાપુ બહુ જ પાસે હતો. ઉતાવળ કરવાની જરૂર નહતી. અમારી શકતી પાછી મેળવવા માટે અમે આંખો મીંચીને પડ્યા રહ્યા. અમે જાણતા હતા કે દરીયાનું જોય અમને ફરી ટાપુથી દુર લઇ જશે. પણ એ સમય માં અમને જોમ હતું કે છેલ્લી થોડીક મહેનત માટે અમે શકતી ભેગી કરી શકીશું. અમે નિયુમ કર્યો કે અમે તે યામ અમારે અમારો પ્રયાસ ચાલુ રાખવો. પણ અમારી મતી અમારે સમતોલપંજે ચાલુ રાખવી. બહુ ઉતાવળી નહીં તેમજ બહુ ધીરી પણ નહીં.

જમીન અંતે લાધી.

આ રીતે અમે એક સરખી મતીએ અમારા હાથ પગ પહોંચતા રહ્યા. અમે એક વાર પણ ઉભા રહી ને પાછળ દેખાઈ રહેલા ટાપુ તરફ નજર ન નાખી. અમે જાણતા હતા કે જરાપંજુ શોભતું અમને પોસાય એમ ન હતું. અમે ચાંદાને નજર સામે રાખી અમારી દીશાની અટકણી કરી. આમ કરવાથી અમને ખાતરી હતી કે અમે દરિયાની ડોઢ પથુ એક નાનું જો જરૂર પહોંચી જશું. અમે આમ ડેટલો વખત તરતા રહ્યા એનું અમને બાન ન હતું. કદાચ અડધો કલાક હોય. કદાચ હજી બીજાં અડધો કલાક કાઢવો પડે આમ વિચાર કરતાં અમે ધીમે ધીમે તરી રહ્યા હતાં. અચાનક મારો જમણા હાથને કાંઈ કઠણ વીજ વાગી. મેં તુરત એને પકડી લીધી અચુક આ પથરો હતો! મેં આનંદના આવેશમાં આવી દીક્ષિતને હુમ પાડી, “દીક્ષિત આપણે પહોંચી ગયા. જો આ એક પથરો મારે હાથે આવ્યો.” દીક્ષિત મારી વાત માની ન હતાં શકતાં. પથરો મારી જમણી બાજુ ઉપર ઠોવાથી. દીક્ષિત એ બાજુ નહતા આવી શકતાં. (અતુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૪૦૦)

અમૂલ્ય જ્ઞાનની ખાણ

પ્રત્યેક મા ખાપે પોતાના સંતાનોને ઉચ્ચ જ્ઞાન આપવું એ સૌથી પ્રથમની ફરજ છે. સારૂ સાહત્ય તમારા સંતાનોનું ચારિત્ર ધડશે. ચારિત્ર શાળી સંતાનો એ માત પિતાનું મોઢા મુઠુ ધન છે. આથી “દિવળીની ભેટ” આ લીસ્ટમાંથી પસંદ કરી મિત્રોને તથા બાળકોને આપો.

લીસ્ટ નં. ૧ ઉપયોગી પુસ્તકો		લીસ્ટ નં. ૨ વાંચવા લાયક પુસ્તકો	
આત્મ કથા (પાક પુસ્તક)	(ગાંધીજી)	૭	૧
આરોગ્યની ચાવી	”	૨	૧
દિલ્હી હાથરી	”	૧	૧
ધર્મ મંથન	”	૭	૧
નિત્ય મનન (દિંગોરાણીને દિવાસ)	”	૫	૦
ચરવદાતા અનુભવ	”	૨	૧
ગીતા બોધ (ગીતા વિષે સમજૂતી)	”	૨	૧
સ્વામ મૂર્તિ અને બીજા લેખો	”	૧	૦
અનાસક્તિ યોગ (ગીતા પર સરળ દીક્ષા)	”	૧	૦
અલ્પિસાનો પહેલો પ્રયોગ	”	૧	૧
મંગળ પ્રભાત (૧૧ મનોની સમજૂતી)	”	૨	૧
દિંદ સ્વરાજ (જૂની પ્રત)	”	૧	૦
આરોગ્યતા વિશે સામાન્ય જ્ઞાન. ભાગ ૧ લેા (ગાંધીજી)	”	૧	૧
”	” ૨ લેા ”	૧	૦
સત્યના પ્રયોગો અને આત્મકથા (૧૯૨૧)	” ૧ લેા ”	૨	૦
”	” (૧૯૨૭) ” ૨ લેા ”	૧	૧
મારો જીવનો બીજો અને ત્રીજો અનુભવ (જાને)	”	૧	૧
ટાઇફોઇડ (જાનેશીલાલ દોરાલાલ ગાંધી)	”	૧	૧
દાર જાંધી સા સાર ? (ભારતન કુમારપ્પા)	”	૧	૩
લોકમાન્ય વીલકનું જીવન ચરિત્ર (પાંડુરંગ દેવપાંડે)	”	૭	૧
બાપુની હાયામાં (વળવંતસિંહજી)	”	૧	૩
બાપુને પગથે પગથે (રાજેન્દ્ર પ્રસાદ)	”	૧	૩
મહાત્માજીની હાયામાં (પનરશ્યામદાસ જીરલા)	”	૭	૧
બાપુના પાંચમાં પુત્ર (જનનાલાલજી) ને આશીર્વાદ	”	૭	૧
મામ લખન મંડળી (જીગતરામ દવે)	”	૨	૦
ગાંધીજી (બાળકોને માટે) ”	”	૨	૦
જીવન લીલા (કાકા કાલેલકર)	”	૫	૦
મહાદેવ દેસાઈનું જીવન ચરિત્ર (નરહરી પરીખ)	”	૨	૩
આત્મચરતા - આશ્રમી કેળવણી	”	૮	૦
ઉચ્ચવાચ્ય વૃત્તિ (વિનોબાજી)	”	૧	૧
સ્થિતપ્રજ્ઞ દર્શન	”	૪	૦
ગીતા પ્રવચનો	”	૩	૦
એક ધર્મ યુદ્ધ (મહાદેવ દેસાઈ)	”	૧	૩
રામનામ (ગાંધીજી)	”	૨	૦
બાપુ મારી મા (મનુબેન ગાંધી)	”	૧	૧
માનવી અધિકારો (કાલેલકર)	”	૧	૦
વ્યાપક ધર્મ ભાવના (ગાંધીજી)	”	૬	૦
ઓતરાતી દિવાલો (કાકા કાલેલકર)	”	૧	૩
લિંદનો કોમી વિકાસ (અરોહ મહેતા)	”	૧	૦
બાપુની ઝાંખી (કાકા કાલેલકર)	”	૩	૦
આશ્રમ સંસ્થાવન (નારાયણ મોરેશ્વર ખરે)	”	૧	૧
મધુકર (વિનોબાજી)	”	૫	૧
નીતિ નાસ્તને માર્ગે (ગાંધીજી)	”	૨	૦
કેળવણી વડે ક્રાંતિ (વિકુલદાસ ડોહારી)	”	૭	૧
ગાંધીજી અને સામ્યવાદ (કિરીરલાલ મહારવાળા)	”	૩	૦
મનુષ્યની સર્વાંગીય કેળવણી (ગોપાળદાસ પટેલ)	”	૧	૧
એકલો બનેરે (મનુબેન ગાંધી)	”	૨	૦
બા બાપુની શીળી હાયામાં ”	”	૪	૧
બાપુની પ્રસાદિ (મધુરાદાસ ત્રીભજી)	”	૫	૦
કલકત્તાનો અમલકાર (મનુબેન ગાંધી)	”	૨	૧
જમ્મી ક્રાંતિ (કિરીરલાલ મહારવાળા)	”	૪	૦
લિંદની અંગેલ વેપાર સાહી (મનુબેન દેસાઈ)	”	૮	૧
નિહારની કોમી આશમાં (મનુબેન)	”	૧	૦
કેળવણીનો કોષ્ટકો (ગાંધીજી)	”	૫	૦
પુર્વ આફ્રિકામાં (કાકા કાલેલકર)	”	૧	૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથેનો પત્ર વહેવાર ૧૯૪૨-૪૪	”	૩	૦
સત્યાગ્રહની સમ્પત્તી (મનુબેન દેસાઈ)	”	૧	૦
ઓ પુરખ મર્યાદા (કિરીરલાલ મહારવાળા)	”	૪	૧

તમારો ઓર્ડર અમને એક અથવા પોસ્ટલ ઓર્ડર સાથે મોકલો.

મેનેજર :

‘Indian Opinion’
Private Bag, — DURBAN.

લીસ્ટ નં. ૩ બોધપ્રદ નવાં પુસ્તકો

જનતા ઇતિહાસનું સંક્ષિપ્ત રેખાદર્શન (જવાહરલાલજી)	૧૦
અદાલતવાદની ડાઘરી ભાષ ૧ થી (અનુભવીમાં નથી. હાંસીમાં જ છે)	૧૦
" " " ૨ થી " છે.	૧૨
" " " ૩ થી	૧૧
" " " ૪ થી	૮
જીવનનો આનંદ (કાકા કાલેલકર)	૮
આમારાં બા (વનમાળા નેચર)	૪
કેળવણી વિદ્યાસ	૩
ચીન દેશનાં ક્યાનકો (સુકુલભાઈ ક્વાર્થી)	૨
ભણવા નેચી વાતો	૧
જીવન અને મરણ	૧
ધર્મ સંસ્થાપકો	૧
પ્રવાસ પ્રેરક પ્રસંગો	૨
પ્રતિભાવ પોત	૧
બકરાબ	૨
બોધક ઠીકઠીઓ	૨
ચોટા માણસનાં મન	૨
શીલ અને સહાયાર	૧
રોષ સાદીની બોધ ક્યાઓ	૧
સંત સમાજમ	૧
માનવ જીવનનું અવેરાત	૧
પ્રાચીન શીલ્પ ક્યાઓ (ગોપાળદાસ જી. પરેશ)	૨
ગાંધીજીના બિનેદ (લક્ષ્મણાઈ મહનજી)	૨
બાપુના બા ને પત્રો (મણીલાલ ગાંધી)	૨
કસ્તુરબા રમારક અંક (ઈ. ઓ.)	૧
ગાંધી	૨
ગોદાવરી ન્યુબીલી	૧
અનુભવી અંગ્રેજી ભાષાતર પાઠ માળા (ભાષ ૪ થી છે.)	૨

લીસ્ટ નં. ૫ નજીવી કીમતે પુસ્તકોના સેટ

— દરેક સેટમાં જુદી જુદી વાતો વગેરેની પાંચ ચોપડીઓ છે, જે પૈકી એક તો અસલ આઈ-દસ શીલીમની હતી. પણ હવે આખો સેટ માત્ર પાંચ જ શીલીમમાં મળશે. મંજાવનારે પોસ્ટેજની ૧/- વધુ મોકલવી.

સેટ ૧ : શેક્સપીયરનાં ક્યાનકો ૯-૦, કેટલાંક પક્ષી ૪-૬, સોફીસની સફર ૪-૬ ચપડી ધુળ ૨-૦, બાળ ભેડકણાં ૧-૬ કુલ્લે ૧-૨-૧ ચાપ તેની શી. પાંચ

સેટ ૨ : દરિયા વાટ ૧૦-૦, સમુળી કાંતિ ૫-૦, ડિરોર ક્યાઓ ૪-૬, ચિત્ર લેખા ૧-૬, અને બાળ ભેડકણાં ૧-૧ કુલ્લે ૧-૨-૧ હવે શી. ૫

સેટ ૩ : કિમિયાબરી, સમુળી કાંતિ, બાલ વાડી, ગ્રેમ પંચ અને એક ધર્મ યુદ્ધ વિવાદ મંદિર, કુમારપાળ, કુદરત ક્યાઓ, વન વરો, કેટલાંક પક્ષી

સેટ ૪ : પ્રથમ પતિ, યારજન, સમુળી કાંતિ, એક ધર્મ યુદ્ધ, પંચમનીના પત્રો.

સેટ ૫ : કિરેકની વાતો, બાદશાહ જહાંગીર, ટપાલમાં, સંચાર, રતુના રંગો

સેટ ૬ : ઈસ્લામીયરુબાળકોનો બેલી, કુદાને પલંગીયાં, આપણાં પક્ષી, પંચમની નીલ પંખી, વિજ્ઞાનના દ્રશ્યો, અલેરીયા, વિવાદ મંદિર, વનવહો

સેટ ૭ : ચોરાની વાતો, ગટેડાનાં પ્રાકમ, રેલગાડીની સ્થિતિ, ચહીલીનાં ઈંદાં, મહમદ ઝર તો પીધાં, ચુંદમી, છતેર મજબ, સોમાભાઈનાં કાવ્ય, બાળકોનો બેલી

સેટ ૮ : જનમતમાંથી, વિજ્ઞાનની રમતો, ટેકનીની વનરપતિ, ટપાલમાં, ક્રીમ કોમ.

સેટ ૯ : શુદ્ધ પાશ્વર, મહમદ સેબ, સત્યના પ્રયોગો, અધર્મ યુદ્ધ, કુદરત મહમદ.

સેટ ૧૦ : બ્યુટુટ ધારા, બહિષ્કાર, બાળ શોક ગીત, આપણાં પક્ષી, પૂર્વપશ્ચિમ

સેટ ૧૧ : દીપ નિવંધુ, યુદ્ધ ચરિત્ર, સમુળી કાંતિ, કુમારપાળ, અને પગલાં.

સેટ ૧૨ : ચોરાની વાતો, શી કુશુ, યુદ્ધ ચરિત્ર, બાળકોનો બેલી કોષ, પગલાં.

સેટ ૧૩ : સોફી ગાથા યુદ્ધ ચરિત્ર, કુમારપાળ, પગલાં, અને એક ધર્મ યુદ્ધ.

સેટ ૧૪ : યુદ્ધ ચરિત્ર, સોહાગણ, પગલાં, વિજ્ઞાનની રમતો, બાળકોનો બેલી.

સેટ ૧૫ : મેઘ પ્રવૃથ, ગામડું બાલે છે, ઈસપનાં પાત્રો, યુદ્ધ ચરિત્ર અને પગલાં.

સેટ ૧૬ : વૃત્ત રશિયા, ધરતિને મથાળે " સમુળી કાંતિ

સેટ ૧૭ : પીળાં પલાસ, રતુના રંગો, " યુદ્ધ ચરિત્ર સાબર સમ્રાટ

સેટ ૧૮ : આપણાં, પક્ષી, વિજ્ઞાનની રમતો, " પ્રતીપ

સેટ ૧૯ : ભગવાન યુદ્ધ, કિરેકની વાતો, શેક્સપીયરનાં ક્યાનકો, " "

દરેક નંબરનો અકેક જ સેટ છે. જેથી તે નંબરનો સેટ વેચાણ ગયો હોય તો તેને બદલે બીજો કયો મોકલવો તે પણ લખવું.

લીસ્ટ નં. ૪ નવાં પુસ્તકો

વિનીત ભેડકણી કોશ (અનુભવ વિદ્યાપીઠ) નવી આવૃત્તિ	૧૦
જનતા ઇતિહાસનું રેખાદર્શન (જવાહરલાલજી) બે ખંડ ભોગા	૧૨
" " " ખંડ બીજો	૧૫
મારી જીવન ક્યા (જવાહરલાલજી)	૧૫
મારું દિલનું દર્શન	૧
મારી જીવન ક્યા (રાજેન્દ્ર પ્રસાદ)	૧
જીવન પ્રતીપ (કાકા કાલેલકર)	૫
ઈંદને પત્રો (જવાહરલાલજી)	૨
કુદરત બાપ (કાંતિલાલ શાહ)	૧
ગીતા મંચન (કિશોરલાલ મહારવાળા)	૧
ગીતા ભવનિ	૧
ગાંધી સાહિત્ય સુચી (અંગ્રેજી-અનુભવી-હાંસી વગેરે પુસ્તકોનું લીસ્ટ)	૫
કુદરત મહમદ અને ઇસ્લામ	૨
નવલ મંચાવલિ (સ્વ. નવલાલ મંચા) ૮-૦ હવે અડધી કીમતે	૪
એને થરણે (એક વાર્તા)	૨
મર કુલ (મ. ત્રીકમજી)	૨
રમણ યાત્રા (કાકા કાલેલકર) ઘટારેથી ભાવ	૫
ભેડકણી કોશ નાનો ખીરસા માટે (આમાં ફક્ત અર્ધ વિનાના શબ્દો છે.)	૩
નિશ્ચ શાંતિ (કમારપાળ લેખીનું એક ખંડ કાવ્ય)	૧
આપણું ઈંદરતાન	૫
શ્રાદ્ધના તેર દિવસો (બિનેલા ભાવે)	૧
ગાંધીજીના પાવન પ્રસંગો (લક્ષ્મણાઈ મહનજી)	૧
મામ વિદ્યા પીની ભૂમિકા (નાનાભાઈ મદ)	૧
જીવનની સુવાસ (લક્ષ્મણાઈ મહનજી)	૧
ઈસપનાં પાત્રો (બાળકોને માટે રમુજ ચિત્ર ચદ વાતો)	૨
ધર્મમાં ગોખથે (ગાંધીજી)	૧
દિલ સ્વરાજ્ય (મ. ગાંધીજીના હસ્તાક્ષરમાં)	૪

લીસ્ટ નં. ૬ નજીવી કીમતે પુસ્તકોના સેટ

નીચેના ૩૩ નંબર સુધીનાં દરેક સેટની કીમત માત્ર પાંચ જ શીલીમ

સેટ નં ૨૪ કોની બેન, કુદરત ક્યા, પ્રવાસ વાતો, આપણાં પક્ષી, રતુના રંગો

સેટ નં ૨૫ શી હર્મ, આપણો ઇતિહાસ, " " કુદરત મહમદ

સેટ નં ૨૬ જ કાકાકાનાં લાડુ બાળવાર્તાવલિ, સુધારાના ભવાઈ, માટી ને આરોગ્ય

સેટ નં ૨૭ આશ્રમ વસો, સોમાભાઈનાં કાવ્ય, બાળક્યા, વિજ્ઞાન રમત વગેરે

સેટ નં ૨૮ વિકરાળ વન, ગદલ-બાદલ, સોફીનાં પ્રાકમ, રેલગાડી, ભેડકણાં : વિ. ૬

સેટ નં ૨૯ કિમિયાબરી, પ્રવાસ ક્યા, કુદરત મહમદ, " " "

સેટ નં ૩૦ બાળ વાર્તાવલિ, સંત કાંતિસીસ, બ. યુદ્ધ, આ. વસો, વન વરો, અલહદ

સેટ નં ૩૧ શુભાળ-શીવલી, સુધા કાકા, બાળ ક્યા, અધેડાનાં પત્રા, પ્રવાસ વાર્તા

સેટ નં ૩૨ પંચમજી, ટપાલમાં, બાળ શોકગીત, બહેનોને, પક્ષીઓ, સો. નાં કાવ્ય

સેટ નં ૩૩ કેટલાંક પક્ષીઓ, અધેડાનાં પ્રાકમ, " " સંત કાંતિસીસ

નીચેના ચાર સેટો શીલીમમાં હપાયેલા છે. તે બેહુઓ તેટલા મળશે.

૨-૬ શી. ના સ્ટેપમાં ૪-૬ ની કીમતની પાંચ ચોપડીઓ અકેક સેટ

સેટ નં. ૩૪ માં : સુરખશાળ (ટાલસ્ટોયની વાર્તા), પુર્વ અને પશ્ચિમ, બાળ મંજાબર તીલક, સુધારાના ભવાઈ, અને સીતા વનવાસ.

સેટ નં. ૩૫ માં : આરોગ્યતા વિષે સામાન્ય જ્ઞાન (ગાંધીજી) ભાગ ૧ અને ૨, એક સત્યવીરની ક્યા, જેલનાં કાવ્ય, જેલનો બીજો અનુભવ (ગાંધીજી)

સેટ નં. ૩૬ માં : જીવનદોરી (ટાલસ્ટોયની વાર્તા); આપણું કેટલી જમીનનો આલિષી, નીતિનાં કાવ્ય, સરીર સંપત્તિ, કાચના સામે મવાની ફરજ.

સેટ નં ૩૭ માં : સત્ય વિના બીજી ક્યું નથી (ટાલસ્ટોય વાર્તા), હાંસી સ્વરાજ્ય, સત્યના પ્રયોગો (ગાંધીજી) ૧૯૦૭ ભા. ૧-૨, યુ. કમાલ પારાશુ યરિત્ર.

સેટ ૩૮ (ખાસ) બાપુના બા ને પત્રો, સત્યાગ્રહ, અંગ્રેજી અનુભવી ગિણક, જેલનો ત્રીજો અનુભવ (ગાંધીજી), અને આર્યોની પાંચ મહાન ફરજો

બધાં મળીને છ લીસ્ટો ઈ. ઓ. માં હપાય છે. તે ઉપરાંત બીજાં કોઈ અનુભવી પુસ્તકો નથી. તેમજ ભેડકણી કોશ સિવાય કોઈ બાલની ડીક્ષનરીઓ કે સ્કુલબુકો પણ નથી.

લોભ અને કરુણા

(સુકુલભાઈ 'લોકજીવન'માંથી)

[તા. ૧૦-૧૦-૧૯૫૮ના અંકથી ચાલુ]

૨૮

ટોમની સલાહ

બાપુડી એમેલિનની રિચિત કહેાડી થઈ ગઈ હતી. લેઝી દારૂ પીને વારંવાર એને પબ્લવા આવતો હતો. પણ એમેલિન એને જરાયે નમતું આપતી ન હતી. તે આખો વખત ભગવાનને પ્રાર્થના કરી કરતી કે, 'હે પિતા, મને પાપમાં પડતી બચાવ. મારી લાજ રાખજે, મારા પ્રભુ!'

એમેલિનના સારા નસીબે ડેસી એને પોતાની દીકરીની માફક ચાહવા લાગી હતી. તેથી જ્યારે જ્યારે લેઝી એમેલિન પાસે જતો, ત્યારે ત્યારે ડેસી અચુક આં પહેાંચી જતી. આથી લેઝી ખુદ દાવતો ન હતો. એમેલિન ડેસીને પણ પડીને વારંવાર કહેતી કે, 'મા, ડેઠ પણ હિસાબે આ નરકાગારમાંથી મારો છુટકારો કરો.'

ડેસી તેને ધીરજ આપીને કહેતી : 'બેટા એમેલિન, અહીંથી બાગી છુટવું એ કંઈ બચ્ચાંના ખેલ નથી. લેઝીના શિકારી ફેતરા આપણને ક્યાંયથી પણ પહોં પાડશે અને કાઢી ખાશે. તોયે તું ધીરજ રાખ. હું પણ એ જ પેરવીમાં છું.'

* * *

બીજે દિવસે સવારે લેઝી ટોમ પાસે ગયો. મધ કાઢના મારથી તે ખુબ અચકત થઈ ગયો હતો. લેઝી ત્યાં આવીને ટોમને જોરથી લાત મારી બોલ્યો : 'એમ ફેતરા, હજી અહીં ડેમ પડી રહ્યો છે? ચાલ, ઇડ જોઈ!'

ટોમથી ઉઠાવું નહોતું, તોયે જેમ તેમ કરતો તે જોઈ ગયો.

લેઝી તેને ચાલુકનો ફટકો મારી બોલ્યો : 'કેમ, હવે તો તારી ચરખી આજી મઈ કે નહીં? ચાલ, કાલે કરેલા યુના બદલ મને મને પડી મારી મારી મામ. હું તારા આ પહેલા યુનાની મારી આપીશ.'

ટોમ અડતથી બોલ્યો : 'સાહેબ, મેં આપને કશો અપરાધ કર્યો નથી. આપ મને આલું અનીતભયું કામ સોંપશો તો હું મારો પ્રાથુ જામ તોયે કરીશ નહીં. બીજું આપ મને કાંઈ પણ કામ સોંપશો, તો હું એ કરવા રાજી છું.'

આ સાંભળી લેઝી ઉઠી ઉઠી : 'એમ યુવર, હજી તને બરાબર માર પડ્યો હોય એમ લાગતું નથી. તને તો પેલા કાઠ નીચે ટાંગીને શેકીશ, સારે તું સીધા ચક્રશ.' એમ કહીને

તેણે ટોમને જોરથી લાત મારી. ટોમ જમીન પર મથકી પડ્યો!

* * *

આમ ને આમ ચારપાંચ દિવસ પસાર થઈ ગયા. એક દિવસ રાતની વેળાએ ડેસી છાનીમાની ટોમ પાસે આવીને હાકળીકાંઈ બોલી : 'બાઈ ટોમ, તમે આવો ત્રાસ ક્યાં સુધી સહન કરશો? એમેલિન પણ અકળાઈ ગઈ છે. છેવટે આજે એક તક મળી છે. લેઝી દારૂ પીને ચક્રચુર પડ્યો છે. માટે તમે આ કુહાડી લઈને એ નરાધમને પુરો કરો. એ કામ હું જ કરત; પણ મારા હાથમાં એટલું જોર નથી.'

ટોમ આ સાંભળી કાન પર હાથ દેતો બોલ્યો : 'અરે બહેન, આલું આપણથી કદી ન થાય. બહેને, આખી દુનીયાનું રાજ મને મળતું હોય, તોયે હું આલું પાપકર્મ નહીં કરું.'

ડેસી અકળાઈને બોલી : 'પણ આમાં પાપ શું છે? લેઝીને મારવાથી કેટલાયે યુલ મોને મુક્તિ મળશે.'

ટોમ—'બહેન, આવા કુર કર્મનું કદી સાઈ પરિચુમ નહીં આવે. ભગવાનની ઈચ્છા હશે તો તે જ આપણને આમાંથી મુક્ત કરશે.'

ડેસી—'તો પછી હું પોતે જ એ કામ કરું. મારાથી ભગવાન પર બરાસો રાખીને ન જોડી રહેવાય!'

ટોમ તેને અટકાવીને કરગરતો બોલ્યો : 'મારી બહેન, ભગવાનને ખાતર આલું પાપ ન આવ્યો. આપણુ યતનું પણ બહુ ચાહીને તેના પર પ્રેમ રાખો. પ્રેમ જ એ યતને સુધારશે. ભગવાન પણ એથી રાજી થશે. જ્યારે આપણે આપણું અહિત કરનારને પણ માફ કરીશું અને તેનું બહુ ચાહીશું, સારે ભગવાન આપણી સંભાળ લીધા વિના રહેશે જ નહીં. માટે બહેન, માઈ માની જાએ અને આવા કુલ કર્મથી દુર રહો.'

ટોમની કરુણાભરી વાતો સાંભળીને ડેસીનું હૃદય ભરાઈ આવ્યું. તે બોલી ઉઠી : 'તમે ખરેખર પિતા જેવા જ છો! પિતા ટોમ, હું આલું કદી નહીં વિચારું. પણ મને એમેલિનની બધુ દિહર થાય છે. એ બાપડીને પેલો નરાધમ અપવિત્ર ક્યાં વિના રહેવાનો નથી. માટે હવે તમે જ સલાહ આપો કે, અમારે એ સાઈ શું કરવું?'

ટોમ—'બહેનયા, જે તમે અહીંથી નાસી શકતાં હો, તો નાસી જાઓ.'

ડેસી—'તો પિતા, તમે પણ અમારી સાથે આવશો કે?'

ટોમ—'ના બહેન, મારાથી એવું ન થાય! મને આમ કોઈને ડગો દેવા તું ન ગમે.'

ડેસી—'તો તમને આ લોકો જ પવા દેશે નહીં.'

ટોમ—'એ તો ભગવાનની જેવી મરજી.'

ડેસી—'તો પિતા ટોમ, અમે બંને નાસી જવાનો પ્રયત્ન કરીશું. મને આશીર્વાદ આપો.'

ટોમ આકાશ ભણી જોઈને બોલ્યો : 'ભગવાન તમને સદાય કરો.' (ચાલુ)

'વસુધૈવ કુટુંબક'

આ ધર્મસૂત્રને અમલી બનાવવાની વેળા આવી લાગી છે. આમ તો બધાય કહે છે ધર્મ સર્વોચી છે. ધર્મ મહા સાગર છે. ધર્મમાં બધાં ક્ષેત્રોમાં બધાં ક્ષેત્રોનો સમાસ છે. પણ જ્યારે એ વાતનો અમલ કરવાનો સમય આવે છે ત્યારે આ મહાન દેશના મહાપુરુષો પણ ધ્રુજવા લાગે છે. મને એવું કારણ એ લાગે છે કે ઝડપી સાધનો વિપુલ પ્રમાણમાં તે કાળે ન હોવાથી યુગ યુગ વૈજ્ઞાનિક ક્રાંતિ આંતર રાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રે આવો ધર્મ સંદેશ લઈને જઈ ચક્રયો નથી. ગાંધીજીને દક્ષિણ આફ્રિકામાં આ તક મળી ગઈ; પણ સારે તેમનું ક્ષેત્ર વિશ્વવ્યાપી બન્યું નહોતું. જ્યારે વિશ્વવ્યાપી બન્યું, સારે તેઓ દેશની એકતાના કાર્પમાં રાકાયેલા રહ્યા. સ્વરાજ્ય પછી જે દૌરુમુસ્લિમ કાપાકાપી ન ચાલી હોત તો તેઓ આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રે અહીંસક પ્રવેશોની વાતથી વિચને અવરમ ચખાડી ચક્રત; એમ લાગે છે. ખેર હવે તેઓ તો વિદાય થઈ ચુક્યા છે.

સદ્ભાગ્યે જેમ ભારતમાં 'સર્વધર્મ સમન્વય' માટે અનુકૂળ ક્ષેત્ર છે, તેમ મધ્યપૂર્વના દેશોના મુસ્લિમોએ પણ ઝનુનનું ઝેર કાઢીને તેવી ભૂમિકા રચવા માંડી છે. આજની દુનીયાની વસતી પોણા ત્રણ અબજની છે. જેમાં ભારતની ચાલીસ કરોડની સર્વધર્મમાં

માનનારી સમગ્ર પ્રજા અને દુનીયાના મુસ્લિમો સાઠ કરોડ મળી દોઢ, મુસ્લિમ બાઈ બાઈ રૂપે લગભગ એક અબજ તો થવા જાય છે. શીઠોએ રાજ્ય શાસનમાં બીજા શાસનો વિચારી દીધાં છે, તેમ જણાય છે, પણ ભારત અને મુસ્લિમ જગતની મદદ મળ્યા પછી, થોડ જગત એ માર્ગે આવ્યા વિના નહીં રહી શકે. આ રીતે ભારત અને મુસ્લિમ તથા બીજાનું જગત ભળે તો પછી તો ખ્રિસ્તી જગતને પણ પાછળ આવ્યા વિના છુટકા નથી..

—સંતબાલજી.

જનાબ જીન્હાની રખુજ

અમેરીકામાં જ્યારે જનાબ જીન્હા ગયા હતા ત્યારે એકવાર બોલન સમારંભમાં તેઓ ગયા હતા. તે વખતે અમેરીકામાં મુસ્લીમ ધર્મ વિશે લોક મત પ્રતિકુળ હતો. તેજવપર કેટલાક યુરોપીયનો મુસ્લીમ ધર્મ વિશે ગમે તેમ ખોલતા હતા. આવા ગપખામાં જ્યારે બધા મશગુલ હતાં ત્યારે એક બાઈએ આવી તે લોકોનું ધ્યાન ખેંચ્યું કે આપણા આજના મહેમાન મુસ્લીમ છે. તેઓ બોટા પડ્યા બધા વતી એક કે ને આ ચર્ચામાં મુખ્ય હતાં એને મારી મામતા કહ્યું. 'માફ કરજો. મને ખ્યાલ ન હતો કે આપ મુસ્લીમ છો અમારી વાતો સાંભળી આપને એમ થયું હશે કે અમને કાચા ને કાચા ખાઈ જવ.'

જનાબ જીન્હાએ ખંભીર અને શાંત પણ જવાબ આપ્યો કે 'કેકકરને ખાવાની અમારા ધર્મમાં મનાઈ છે.'

રજીકરનાર : રજની શૌંગાડીયા અમદાલી.

ચર્ચાપત્ર

'એક હોંબાઈ' આ નામે રાશીયા ના હોંબાઈ નોકરોને થતા અન્યાય વિશે આપે ચર્ચાપત્ર ડાપવા મોકલ્યો છે. પણ ડાપાના નિયમ મુજબ લખનારનું અર નામ અને ઠેકાણું તંત્રીની જાણ માટે મોકલવું આવશ્યક રહે છે. તે મોકલશો તો ડાપશું.—તંત્રી.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

નવ નવનાં નાયબન, રેલમી તેમજ સુતરાક કાપક, ઓઝો બાળકો અને પુરૂષો માટે ભૂતમ નવના પુલન જર્સી, પુલોવર, કારડીગનસ અને બચ્ચાઓ માટે—કુટીડ, બીબ્સ, બ્લેન્કેટસ, શોલ્સ; નેપકીન્સ વિગેરે.

હરેક નવના માલ માટે તપાસ કરવા બચામણ.

૭૩ વેરેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬ — પોસ્ટ ૧૫૪૯.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેસિલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ડાક્ટ કરીશું.

કેપીટનસ બાલકની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રોટના યુજુપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

યુક્રીપર, મુસાફરી, બીજાનાં અને જવરક એવન

હાઈસ્ટાન અમર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અમર જમીન માટે મુસાફરી કરવા ઘેર જ્યાં અમારી મારફતે હુલોન કરો. હાંદી, આમ, ચોરી, કુલ્લડ, બલ્કમાત, પ્લેટબ્લાસ, વિગેરેના બીજા અમે વતરાની બાપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ઈન્ફોર્મરન્સ સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ. નેચનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ચાઈનાઈઝીયા અને ચોઈચાવર ઈન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંબા અબ્બા, લીલી અબ્બા, રતાળ અને સુરણની ગ્રોસમ માલુ છે. આડુ પેની ૧૦ રતલ, લસણ શી. ૧-૬ રતલ.

પાપક નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

ક્યુરી અને ચેવલી પાન બનર ભાવ, પોસ્ટેલ બુક. નાસ્તીડ ગોલ શી. ૧૦-૬ લાંબી અને રહેવર નાસ્તીડ શી. ૧૧-૩ ડબલ.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બલ્કાન કોંગોના ચોરડોના ઘર પર પુરવઠા ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ હવાની મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેકરમ સુટ, ઠાઈનીબ્રુમ સુટ, વોઈટેલ, ડરેસીંગ એસ્ટ, સાઈક બોઈ બ્રાફીસ ટેસ્ટ, યુક કેસ, ટેબલ, તબન કીફાયત ભાવે ખરીદી સકરી. બને પધારી લાભ લેવા મુકથી નાં.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ફરેસર—

ને હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર માય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા લાવવાના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઈન્ડીયા ઈન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

શ્રી આદર્શ યુવક મંડળ

પી. ઓ. બોક્સ ૮૮૯૧, ભેહાનીસબર્ગ.

ઉપરોક્ત મંડળ પ્રતિ વર્ષે પોતાનો વાર્ષિક-ઉત્સવ ઉજવે છે. આ વર્ષે શનિવાર તા. ૯ તથા રવિવાર તા. ૧૦ ઓગસ્ટના દિવસોએ વાર્ષિક-ઉત્સવ અધી હોલમાં રાખ્યા હતા. તે પ્રસંગે મૌલિક સમાજક ત્રિમંડી નાટક "ધરની ધન્યતા" તથા એક પ્રદર્શન-"વહારે દોલત" રજૂ કરવામાં આવ્યાં હતાં.

મંડળ ઉત્સવ દારા ને કંઈ રકમ મેળવે છે તે વિવિધ સંસ્થાઓને મદદ કરવામાં વાપરે છે. તે યુજ્ય આ વર્ષે ને કંઈ રકમ ભેગી થાય તે અર્થે બાદ જતાં બધી જ અહીંના પ્રખ્યાત સાપ્તાહિક ઇન્ડિયન ઓપિનિયને આપી દેવાનું નક્કી કર્યું હતું.

આ વર્ષે અમે ૪૨૦ પાઉંડ મેળવવાને ભાગ્યશાળી થયા છીએ. તેમાંથી ઉત્સવનો અર્થ પાઉંડ ૫૨-૧-૪ જતાં અમે ઇ. ઓ.ને પાઉંડ ૩૬૭-૧૩-૮ આપીએ છીએ. આ સાથે જુદા પાના પર સંક્રામ કરનારાના નામ તથા હિસાબ આપ્યો છે.

ધણાં જ કપરા સંભોગમાં આપ સી ભાઈ, બહેનોએ ઉદાર દિલે સહાય કરી છે તે બદલ અમે આપના અત્યંત આભારી છીએ. ખાસ કરીને ઇન્ડિયન ટ્રાંસવાલના વાઈસચોએ અમને ધણી જ મદદ કરી છે. તેમની સહાય વગર અમે બાણ્યે જ આવી સુંદર રકમ ઇ. ઓ.ને આપી શકત! એ સર્વે બાઈઓના અમે ખૂબ ધણી છીએ.

શ્રી બીખાભાઈ ઉ. મારતર, શ્રી કુંવરભાઈ તવડિયા, શ્રી હમિયાચંદર ભેખાકર, શ્રી મણીભાઈ કિ. પટેલ, શ્રી નારણભાઈ ભાણુભાઈ તથા શ્રી મુશાભાઈ મકન તેમજ બેમાલના અન્ય બાઈઓએ દાનો ભેગા કરવામાં ખુબ ખુબ મદદ કરી છે તે સર્વેનો અમે આ તો આભાર માનીએ છીએ.

ઇ. ઓ.ને સહાય કરવા અમે, તમારા સોના સંદકારથી, અમાઈ બનતું કર્યું છે. અને આચારા રાખીએ છીએ કે અવિધ્યમાં પણ આવો સુંદર સંદકાર મળતો રહેશે.

આ સાથે નીચે, ઉપરોક્ત મંડળના સાતમા વાર્ષિક ઉત્સવ નિમિત્તિ; ઇ. ઓ.ને સહાય કરનાર દાતાઓની નામાવલિ આપી છે. ઇ. ઓ. માટે તો હવેનો પાઉંડ ભેગા થઈ એમ છે. એને માટે તનમન અને ધનથી કામ કરનારા ભોધા.

હુંક સમય હોવા છતાં, અમે અમારી શક્તિ પ્રમાણે ફરી આખા, અને તેનું સુંદર ફળ નીચે પ્રમાણે છે.—મંત્રી આદર્શ યુવક મંડળ.

ઇન્ડિયન ટ્રાંસવાલ		પા. સી. પે.		પા. સી. પે.	
ડી. નારણ એન્ડ કા. (રટા-ડરટન)	૨૫ ૦ ૦	ડાલાભાઈ રવજીભાઈ	૨ ૨ ૦	શ્રી ડાલાભાઈ ખુશાલભાઈ	૧ ૧ ૦
૩૫ એન્ડ મકન (બેયાલ)	૧૦ ૧૦ ૦	ભેહાનીસબર્ગ (ટાઉન)		ચંકરભાઈ નેરામભાઈ	૧ ૧ ૦
હના લાલા એન્ડ કા. (બેયાલ)	૧૦ ૧૦ ૦	બીખાભાઈ ઉકાભાઈ મારતર	૨૬ ૫ ૦	ચીમનલાલ રતનજી	૧ ૧ ૦
પરજીભાઈ દાજીભાઈ (ટીવાડ)	૭ ૭ ૦	મારતર બ્રધર્સ	૧૦ ૧૦ ૦	કે. જીલ. દેસાઈ	૧ ૧ ૦
મુશાબાઈ નાગરભાઈ (બેયાલ)	૭ ૭ ૦	વલ્લભભાઈ ભગાભાઈ પટેલ	૧૦ ૧૦ ૦	ને. બી. સીલક ઢાલિસ	૧ ૧ ૦
ઝીલાભાઈ દુર્લભાઈ (કીનરોસ)	૫ ૫ ૦	લલુભાઈ પી. મોટી	૬ ૬ ૦	રતિલાલ કોઠારીઅન	૧૦ ૬
ધણ વલ્લભ એન્ડ સન્સ (બેયાલ)	૫ ૫ ૦	લાલા ગોવન	૫ ૫ ૦	શ્રી વસંતભાઈ	૧૦ ૬
બીખાભાઈ કુંવરજી (બેયાલ)	૫ ૫ ૦	એચ. કે. ગોહળ	૫ ૫ ૦	રામાભાઈ છીતુભાઈ	૧૦ ૬
દાજીભાઈ દુર્લભાઈ (બેયાલ)	૫ ૫ ૦	યુનીયન ટ્રોડયુસ' ડીરટી.	૫ ૫ ૦	રામાભાઈ કેરાવભાઈ	૧૦ ૬
ભોમ્બે ઢાલિસ (બેયાલ)	૪ ૪ ૦	દામોદર એન્ડ બ્રધર્સ	૪ ૪ ૦	દાજીભાઈ	૧૦ ૬
રતનજી નામરભાઈ (બેયાલ)	૪ ૪ ૦	ઝા. આર. પટેલ	૩ ૩ ૦	સી. કે. પટેલ	૧૦ ૬
આર. સી. મિસ્ત્રી (બેયાલ)	૩ ૩ ૦	એક સફ્ટવુડરથ	૩ ૩ ૦	લીખટી ટેક્સટાઇલ	૧૦ ૬
ભોમ્બે ટેલર્સ (બેયાલ)	૩ ૩ ૦	મેન્ચેસ્ટર ટ્રેડિંગ કા.	૩ ૩ ૦	રેન્ડડ ટેલર્સ	૧૦ ૬
પહાડ બ્રધર્સ (બેયાલ)	૩ ૩ ૦	નેશનલ હોલસેલસ	૨ ૨ ૦	બધુબીલી ટેલર્સ	૧૦ ૬
રામભાઈ કરસનજી (ડાવલ)	૩ ૩ ૦	પટેલ એન્ડ-સીસ	૨ ૨ ૦	ભેહાનીસબર્ગ (ડોન'કેન્ટોન)	
ભાણુભાઈ છીખાભાઈ મીસ્ત્રી (લેસ્લી)	૨ ૨ ૦	સ્વેન ડીરટી.	૨ ૨ ૦	ડી. ગોપાળ એન્ડ સન્સ	૫ ૫ ૦
ગોપાળભાઈ રામાભાઈ (કીનરોસ)	૨ ૨ ૦	બી. પરજી	૨ ૨ ૦	રામજીભાઈ પરજીભાઈ તનડીઆ	૫ ૫ ૦
ખામભાઈ રામાભાઈ (બેયાલ)	૨ ૨ ૦	બી. મકનજી	૨ ૨ ૦	રજીજીભાઈ સુખાભાઈ	૩ ૩ ૦
બીખાભાઈ હનાભાઈ (બેયાલ)	૨ ૨ ૦	બી. એન. પટેલ	૨ ૨ ૦	ને. નાના	૩ ૩ ૦
કુંવરજી બુલા એન્ડ બ્રધર્સ (બેયાલ)	૨ ૨ ૦	કાળાભાઈ જીવજીભાઈ પટેલ	૨ ૧૨ ૬	હીલબ્રો કુટ માર્કેટ	૨ ૨ ૦
એ. સી. જસાત (બેયાલ)	૨ ૨ ૦	ગોરારભાઈ મકનજી	૨ ૨ ૦	સોલંકી બ્રધર્સ	૨ ૨ ૦
વલ્લભભાઈ જીવજીજી (ડાવલ)	૨ ૨ ૦	કરમીર માર્કેટ	૨ ૨ ૦	એક ભાઈ	૧ ૧ ૦
કુંવરજી બીખા એન્ડ સન્સ (એટન)	૨ ૨ ૦	ડાલાભાઈ ઉકાભાઈ	૨ ૨ ૦	એક ભાઈ	૧ ૧ ૦
નુરજીભાઈ પરામભાઈ (એરમલો)	૨ ૨ ૦	એકડો ટ્રોડકસ	૨ ૨ ૦	એક હિંદુ યુવક	૧ ૧ ૦
ગોમાભાઈ નારજીભાઈ (મોરગેનગ્રોન)	૨ ૨ ૦	રેનકો હોલસેલર્સ	૨ ૨ ૦	લલુભાઈ ટેડાભાઈ	૧ ૧ ૦
પરસોતમભાઈ દાજીભાઈ (કીનરોસ)	૧ ૧ ૦	ધરપીરીઅલ ટ્રેડિંગ કા.	૨ ૨ ૦	એમ. ઝીણા	૧ ૧ ૦
મલાભાઈ મકનજી (બેયાલ)	૧ ૧ ૦	આર. છીબા	૧ ૧ ૦	દુર્લભભાઈ છીખાભાઈ	૧ ૧ ૦
શીખની કાશીબેન ગોપાળભાઈ		એન. પ્રરજી	૧ ૧ ૦	મંચુભાઈ દેસાઈ	૧ ૧ ૦
ગોરારભાઈ (બેયાલ)	૧ ૧ ૦	સોમાભાઈ ગોપાલભાઈ	૧ ૧ ૦	એમ. એલ. પટેલ	૧ ૧ ૦
મણિમભાઈ ભાચરીઆ (એરમલો)	૧ ૧ ૦	સનરાઇટસ કુટ માર્કેટ	૧ ૧૨ ૬	દામુભાઈ છીતાભાઈ	૧૦ ૬
લલુભાઈ પરામજીભાઈ (એરમલો)	૧ ૧ ૦	ગોરા પટેલ	૧ ૧૧ ૬	યુનીલાલ મૂળજીભાઈ	૧૦ ૬
દુર્લભભાઈ ધુધીઆભાઈ (એરમલો)	૧ ૧ ૦	બીખાભાઈ ગોવિંદભાઈ	૧ ૧૧ ૬	યુનીલાલ બીમાભાઈ	૧૦ ૬
ભાણુભાઈ લલુભાઈ		રજીજીભાઈ પ્રામજીભાઈ દેસાઈ	૧ ૧૦ ૦	ડાલાભાઈ જગાભાઈ	૧૦ ૬
એન્ડ સન્સ (એરમલો)	૧ ૧ ૦	મણીલાલ મલાલભાઈ	૧ ૧ ૦	મોરારભાઈ ગોવિંદભાઈ	૧૦ ૬
બી કસન (રડાન્ડટન)	૧ ૧ ૦	છગનભાઈ	૧ ૧ ૦	કેરાભાઈ ભાણુભાઈ	૧૦ ૬
પીટર્સબર્ગ		પ્રભાત રોસ	૧ ૧ ૦	મનમભાઈ લાલભાઈ	૧૦ ૬
વલ્લભ. પ રતનજી મીસ્ત્રી	૩ ૩ ૦	રામાભાઈ રજીજીભાઈ	૧ ૧ ૦	મોતીરામ હેર ટ્રેડિંગ સલુન	૧૦ ૬
		પાટીદાર ટ્રેડિંગ	૧ ૧ ૦	એચ. ડી. નાના	૧૦ ૬

	પા. સી. રૂ.
નાથુભાઈ દરજીવન	૧૦ ૬
નગીનભાઈ જમનાદાસ	૧૦ ૬
નારણભાઈ નરસિંહભાઈ	૧૦ ૬
કાન્તિલાલ મોતીરામ	૧૦ ૬
ભાણુભાઈ સુખાભાઈ	૧૦ ૬
પરચુરણ ભેટ	૪ ૭ ૬
જોખર્જ (ફોટોસબર્જ ન્યુટાઉન)	
વલ્લભાઈ રામાભાઈ	૨ ૨ ૦
એલ. મીસ્ત્રી	૨ ૨ ૦
દરજીવનભાઈ ભવનુભાઈ	૨ ૨ ૦
કે. તવડીઆ	૨ ૨ ૦
વેરમાઉન્ટ પ્રોડક્સ	૧ ૧ ૦
યુનીલાલ વલ્લભભાઈ	૧ ૧ ૦
કાંતેરભાઈ જીવણભાઈ	૧ ૧ ૦
રામાભાઈ વલ્લભભાઈ	૧ ૧ ૦
જીવણભાઈ ભગત	૧ ૧ ૦
પટેલ એન્ડ સન્સ	૧ ૧ ૦
રમણભાઈ પ્રેમાભાઈ	૧ ૧ ૦
જયરામભાઈ ડી. મીસ્ત્રી	૧ ૧ ૦
સોમાભાઈ મોરારભાઈ પટેલ	૧ ૧ ૦
પરજીભાઈ છીતાભાઈ	૧ ૧ ૦
રણજીભાઈ જાનાભાઈ	૧ ૧ ૦
ગોપાળભાઈ ડાહ્યાભાઈ	૧ ૧ ૦
દેસાઈ એન્ડ સન્સ	૧ ૧ ૦
દુબીભાઈ પી. પટેલ	૧ ૧ ૦
કેશવભાઈ રવજીભાઈ	૧ ૧ ૦
પટેલ અધર્સ	૧ ૧ ૦
ડાહ્યાભાઈ ઉકાલાઈ સોલંકી	૧ ૧ ૦
દુબીભાઈ હાંસજીભાઈ મીસ્ત્રી	૧ ૧ ૦
રમણભાઈ જીવણભાઈ	૧ ૦ ૦
પરજીભાઈ મંહારામ	૧ ૦ ૦
બીખાભાઈ બાવાલાઈ	૧ ૦ ૦
રામાભાઈ નાયાલાઈ	૧૦ ૬
જીવણભાઈ ડાહ્યાભાઈ	૧૦ ૬
અમૃતભાઈ દલપતભાઈ	૧૦ ૬
હરિલાલ નાથુભાઈ	૧૦ ૬
નરોત્તમભાઈ જીવણભાઈ	૧૦ ૬
ડાહ્યાભાઈ હરિભાઈ	૧૦ ૬
સોમાભાઈ જાનાભાઈ	૧૦ ૬
રામાભાઈ હાંસજીભાઈ મીસ્ત્રી	૧૦ ૬

	પા. સી. રૂ.
હરિભાઈ મકનજી	૧૦ ૬
ગોવીંદભાઈ હરિભાઈ	૧૦ ૬
મોતીલાલ પરામજી	૧૦ ૬
લક્ષ્મણભાઈ મોરારભાઈ	૧૦ ૬
મકનભાઈ ડાહ્યાભાઈ	૧૦ ૬
મકનભાઈ નરસિંહભાઈ ડાહ્યાભાઈ	૧૦ ૬
મકનભાઈ રવજીભાઈ	૧૦ ૬
ડાહ્યાભાઈ ગોંસાઈભાઈ	૧૦ ૬
એમ. જીવણ એન્ડ સન્સ	૧૦ ૬
સુખાભાઈ જગનભાઈ	૧૦ ૬
વલ્લભભાઈ જીવણભાઈ	૧૦ ૬
હાંસજીભાઈ વાલાભાઈ	૧૦ ૬
કરીમભાઈ વેલી	૧૦ ૬
મકનભાઈ ભણુભાઈ	૧૦ ૬
માધવભાઈ કલાજીભાઈ	૧૦ ૬
જુલાભાઈ બીખાભાઈ	૧૦ ૬
પરચુરણ ભેટ	૪ ૭ ૬
એકાનીસબર્જ (ક્રીડીટોર્પ)	
નગીનભાઈ ડી. વલ્લભ	૧ ૧ ૦
એન. કે. ગોપાળ	૧ ૧ ૦
મકન શુ રોટર	૧ ૧ ૦
મેક્સ શુ બનર	૧૦ ૬
ગોખે બનર	૧૦ ૬
વેઇબ્બુ બનર	૧૦ ૬
જે. ત્રીશ્યા એન્ડ સન્સ	૧૦ ૬
લાલાભાઈ ડાહ્યાભાઈ	૧૦ ૬
રતનજીભાઈ યુશાલભાઈ	૧૦ ૬
કે. કેશભાઈ	૧૦ ૬

	પા. સી. રૂ.
વનમાળીભાઈ નાયાભાઈ	૧૦ ૬
પટેલ ટ્રેડિંગ કા.	૧૦ ૬
કરસનજી ડાહ્યાભાઈ	૧૦ ૬
નાનુભાઈ રણજીભાઈ	૧૦ ૬
લક્ષ્મણભાઈ વનમાળીભાઈ	૧૦ ૬
ડાહ્યાભાઈ ગોવીંદભાઈ	૧૦ ૬
સ્પ્રીંગસ	
મકનભાઈ જીવણભાઈ	૩ ૩ ૦
ડાહ્યાભાઈ બીખાભાઈ	૧ ૧ ૦
કેશવભાઈ રણજીભાઈ	૧ ૧ ૦
કેશવભાઈ કરસનજી	૧ ૧ ૦
રણજીભાઈ કુવરજી	૧ ૧ ૦
કે. જીવણ	૧ ૧ ૦
કાનજીભાઈ મોલાલીના	૧ ૧ ૦
યુનીપન ટેક્સ	૧ ૧ ૦
રાજેશ્વર પી. પટેલ	૧ ૧ ૦
એલ. જે. પટેલ	૧ ૧ ૦
પી. પી. પટેલ	૧૦ ૬
એન. મકન	૧૦ ૬
વી. વસંતભાઈ	૧૦ ૬
એલ. લક્ષુ	૧૦ ૬
કલકતા ટેક્સ	૧૦ ૬
ઓરીએન્ટલ સીલ્ક બનર	૧૦ ૬
વસંતભાઈ મકનભાઈ	૧૦ ૬
પી. લાલા એન્ડ કા. (પ્રીટારીઆ)	૧૦ ૦
બને દેવસ મળી પરચુરણ	૧૪ ૫ ૬
કુલેલે સરવાળો ૪૨૦ ૦ ૦	

	પા. સી. રૂ.
ગોખે હાઉસ	૨ ૨ ૦
પી. કે. પટેલ	૨ ૨ ૦
ગોવિંદભાઈ ગોરધનભાઈ	૨ ૨ ૦
પનામા સ્ટોર્સ	૨ ૨ ૦
મંદુલાલ પી. પટેલ	૧ ૧ ૦
હરિભાઈ મંહારામ	૧ ૧ ૦
જીવણભાઈ નરસિંહભાઈ	૧ ૧ ૦
લકી કુટ માર્કેટ	૧ ૧ ૦
લકી સ્ટોર	૧ ૧ ૦
નાઇક્સ ડોર્નર	૧ ૧ ૦
પટેલ સાયકલ સ્ટોર	૧ ૧ ૦

અર્ચની વિગત ટુકેમાં નીચે પ્રમાણે છે.	
ગાંધી હોલવું લાકું	૧૦ ૧૦ ૦
ટ્રિફિટો તથા વેમ્પલેટ ડાહ્યા	૧૪ ૦ ૦
રેશનરી, પોસ્ટલ	૬ ૫ ૦
નાટકનો સામાન તથા ફોટા	૧૪ ૧ ૪
પરચુરણ	૭ ૧૦ ૦
પા. પર ૬૧૦ ૦	

‘કાશ્મીર પ્રિન્સેસ’

(૩૯૬ પાનાનું અનુસંધાન)

આતુરતાથી એમને મને પુછ્યું “ક્યાં છે? ક્યાં છે?” દુઃખીને રહીને પચ્ચર ની એક બાજુએ ચંદ્રમે, અને હાથ લંબાવી દીક્ષીતને પથુ એની ઉપર બેઠ્યા. અમારા થોડેલા હાથ પખને એટલા આરામ મળ્યો. અમારા પખ નીચે આટલા કલાકો પછી પખર નો ટોપ મળ્યો. માથેલા હોવા છતાં અમે એક બીજા સામે રિખત ક્યું, અને અમે એક સાથે બોલી ઉઠ્યા. “આપણે બચી ગયા.” હા, અમે અમારા કુટુંબીએને હવે ફરી મળી શકીશું. આટલા વખતમાં અમને એ કંઈપના કરવાનો વખત નહોતો મળ્યો કે, તેઓને અમારી કેટલી ચિંતા હશે.

તેઓ નિરાશા સામે પથુ આશા બાંધીને અમારે માટે પ્રાર્થના કરી રહ્યા હશે, અમે કેટલા માગ્યશાળી છતાં! (અધુરું)

આ વાર્તાનો કોપી રાઈટ સુંબધ “જીકે પ્રકાશન”નો છે.

પરચુરણ

—વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થા તરફથી જેમ જાહેર કરાયું છે કે કુતરા, માખ, ખીલાડી, વાંદરા વિગેરે જનાવરો તથા પોપટ આદી પક્ષીઓ ક્ષય રોગનો ફેલાવો માનવમાં કરે છે જેમ લાગે છે. આધુનિક દેશો કેટલાક આરોગ્ય ના નિયમો લઈ ક્ષયનો ફેલાવો માખ જેવા જનાવરોથી મતાં અટકાવવા પ્રયત્ન કરે છે. પથુ કુતરા-ખીલાડ

કે પોપટ માટે તેમ નથી થતું. —જુનરાતના અંધ રાજેન્દ્ર વ્યાસને સુંબધ યુનીવર્સીટીએ “સુંબધના પ્રજા ચક્ષુઓ, તેઓની સામાજિક ભૂમિકા અને તેઓનું હાલનું સ્થાન” એ વિષય પર થીસીસ લખવા માટે ડોક્ટરની પદવી એનાયત છે. શ્રી વ્યાસ ૧૬ વર્ષથી અંધ છે તેમની ઉંમર ૨૭ વર્ષની છે. તેઓ સમાજ શાસ્ત્ર સાથે એમ. એ. થયા છે, અને પછી એલ. એલ. બી. થઈ સુંબધ હાથ ફેરવવા લાગ્યા હતા. —નધરાખીના આફ્રિકાને ક્ષય થતો હોવાથી વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થા અને નધરાખીની સંસ્થા ભેગી મળી ૧૪૦,૦૦૦ માણસોની તખીબી તપાસ કરશે. એક લાખ આળીસ જનાર આફ્રિકાને નધરાખીમાં વસે છે.

રોડેશીયાના ખબર

ફોટોગ્રાફી અિશ્વ પ્રદર્શ
ઉત્તર રોડેશીયાના ફોટોગ્રાફીક સીએશને તાજેતરમાં ઉત્તર રોડેશ ફોટોગ્રાફીક માટે પ્રથમ રંગીન પ્ર યુલ્લુ સુક્યુ હતું. ૧૫૦૦ રંગીન ફ અને ૮ રંગીન ચિત્રો યુટી કાઠ આગ્યા હતાં.
સિર્વિગ્ટન કેમેરા કલખના સભ્યોની રજાઈડસ પથુ પસંદ આવી હતી. જેમાંથી શ્રી વી. પટેલની “વિક્ટોરીયા ફોર્સ”ની ને પ્રથમ છતામનું બહુમાન મળ્યું આ રંગીન રજાઈડ અને ઉત્તર રોડેશીયાના ફરેક મોટા શહેરોમાં બતાવવાની બવરશા આવી છે.

ફાઈ કલીનીંગમાં ઈલાયદાપણું

દક્ષીણ આફ્રીકામાં ઈલાયદાપણું કેટલી
દૃઢ સુધી પહોંચી શકે છે એ
નેવાનું છે. કાયદેસર રીતે નહીં પણ
આરોગ્યની દ્રષ્ટિએ ડરખનમાં ફાઈ
કલીનીંગમાં ઈલાયદાપણું રાખવાની
વાતો ચાલે છે. એમ કહેવામાં આવે
છે કે મોટા ધોળીઓ ગોરા અને
ખીન-ગોરાઓના કપડા જુદા ધોળ છે.
એક ગોરા ફાઈ કલીનરનું કહેવું છે
કે એમના સારા કપડા સાથેજ એમના
આફ્રિકન નોકરના કપડા ધોવાય એ
એમને ગમતું નથી.

એમ કહેવામાં આવે છે કે મોટા
ફાઈ કલીનરને લાં કપડા આવે કે
તરત જુદા જુદા ડબ્બાઓમાં નાંખવા
માં આવે છે અને આ ડબ્બા તથા
તેના વોશીંગ મશીન દરેક ડોઝ માટે
જુદા રાખવામાં આવે છે. પણ ઈલાયદા
પણીની બધીજ ઝીંજેમાં અમુક મુશ્કેલી
ઓ છે. દાખલા તરીકે બ્યારે એક
ખીન-ગોરા નોકર પોતાના ગોરા સાહેબ
ના કપડા ફાઈ કલીનીંગમાં આપવા
બંધ ત્યારે એ સંભવિત છે કે તે
મોટા ડબ્બામાં નાંખવામાં આવે.
અથવા ખીન-ગોરા નોકર પોતાના
કપડા પોતાના સાહેબને નામે આપે
તો પણ તે મોટા ડબ્બામાં બંધ
આથી પશું પહે સખત ઈલાયદાપણું
કરી નથી શકાતું.

—0—

પાકીસ્તાનમાં

નેતાઓની ધરપકડ

ગુલા આઠવાડીયામાં, પાકીસ્તાનના
માજી પરદેશ ખાતાના મંત્રી,
બીબુલ દક ચૌધરી, અને ખીન
માજી મીનીરદરે તથા રાજકર્તાઓની
ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. એમની
સામે લાચરૂપવત લેવાનો આક્ષેપ મુક
વામાં આવ્યો છે.

ખીનજો જેમને પકડવામાં આવ્યા
છે એમા મધ્યસ્ત સરકારના માજી
સભ્ય અબ્દુલ મનસુર છે તથા ઇસ્ત
પાકીસ્તાન સરકારના સભ્ય મહમદ
અબ્દુલ માલીક છે, અખીલ પાકીસ્તાન
અવામી લીગના મંત્રી, તથા ઇસ્ત
પાકીસ્તાનના વેપાર અને ઉદ્યોગ ખાતા
ના મંત્રી, તથા બાંધકામ અને વહાન
વટા મંત્રીની પણ ધરપકડ
થઈ છે. વધુ તપાસ પછી એમનો કેસ
સાંભળવામાં આવશે.

આ ધરપકડો પછી, પાકીસ્તાન
ના વડા પ્રધાને ઇસકાંદર મીરજાએ ઇસ્ત
અને વેસ્ત પાકીસ્તાનની સરકારને
નાણુદ કરી નાંખી છે, અને ત્યાં
માર્ચલ લો બહેર કયો છે.

—0—

રોમમાં પોપ પાર્લિઅસ ૧૨માંનું અવસાન

રોમમાં કેથોલીક ધર્મના અનુયાયીઓ
ના વડા પોપ પાર્લિઅસ ૧૨માંનું
તારીખ ૯મી અક્ટોબરને દિવસે અવસાન
થયું હતું. ગયા અઠવાડીયાના સોમવાર
થીજ એમની તબીબત બગડી હતી.
એમને સોમવારથી શરવાર સુધીમાં બે
વખત સ્ટોકનો દુખભો સહન કરવે
પડ્યો હતો. એમની ઉંમર ૮૨ વરસ
ની હતી.

એમ કહેવાય છે કે પોપે એમની
ખાનગી નોંધમાં એમ લખ્યું છે કે,
એમને ૧૯૫૪માં ઇશુ ખ્રિસ્તના દર્શન
યથા હતાં. આ નોંધ ૧૯૬૦ સુધી
કાંઈને બતાવવામાં નહીં આવે એમ
મનાય છે.

પોપનું મૃત્યુ અને ૧૯૫૪નું ઇશુ
ખ્રિસ્તનું દર્શન એનો સંબંધ હોવાનું
મનાય છે. એમ કહેવામાં આવ્યું છે
કે ૧૯૫૪ના નવેમ્બરમાં એમની ઉપર
બહુજ ગંભીર માંદગીનો દુખલો થયો
હતો. એમની માંદગી વધતી ગઈ
અને ડીસેમ્બરની ૧ તારીખે એમને
શારીરિક દુઃખ બહુ હોવા છતાં એમનું
મગજ બહુજ સતેજ રહ્યું હતું. એમ

કહેવાય છે કે ડીસેમ્બરની ખીજી તારીખે
એમને ઇશુ ખ્રિસ્તના દર્શન યથા હતાં
એ વખતે એમને પ્રાર્થના કરી હતી
કે "પ્રિય ઇશુ તું મને બોલાવી લે
અને તારી પાસે મને સ્થાન આપ." એ
જેવ સાંભળતા પોપની તબીબત બહુજ
બગડી ગઈ અને જે લોહો આ દર્શન

ના બાશમાં બાધુતાં હતાં એમનું
માનવું હતું કે ખરેખર ઇશુ એ એમને
બોલાવી લેવાનો નિર્ણય કયો હશે.
પણ ડીસેમ્બરની ત્રીજી તારીખે એમની
તબીબત ફરી સુધરી ગઈ હતી. પોપ
એમના દર્શનના બારામાં કાંઈ પ્રતિજ્ઞ
કરવા ન હતા ઇચ્છતાં.

સામાજિક બબરો

સાહાર સ્વીકાર :
શ્રી શરદકુમાર એલ. મોદી
નેબર્મ ૧ ૧ ૦
કાનજ માધવ " ૧૦ ૬
ડબ્લ્યુ. કન્યુના " ૫ ૦
બી. એન. પરજુ " ૧ ૧ ૦

યુટનહેગ હિંદુ મંડળ

ઉપરોક્ત સંસ્થાની વાર્ષિક મીટીંગ
તા. ૫-૧૦-૫૮ને રોજ મળી હતી
સર્વપ્રથમ મંત્રી શ્રી ભવંતિલાલ ગજનરે
વાર્ષિક રીપોર્ટ વાંચી સંભળાવ્યો હતો.
એ પછી મુખ્ય કાર્યવાહકો તેમજ
કાર્યવાહક સમિતિની ચુંટણી, નીચે
મુજબ થઈ હતી:

પ્રમુખ: દેવચંદભાઈ વી. રતનજી;
ઉપ-પ્રમુખો: જગજીવનભાઈ મંગારામ,
મનનલાલ એલ. ગજનર; મંત્રી:
ગુલાબભાઈ એચ. પટેલ; સહ મંત્રી:
શાંતિલાલ ડી. પટેલ; ખજાનચી: મોટા
લાલ એલ. ગજનર; ઓડીટર: ઇશ્વર-
લાલ એમ. પ્રામજી.

કમીટી સભ્યો: અંબેલાલ એસ.
કુંવરજી, ધીરજીલાલ એમ. પ્રામજી,
જયચંદ એમ. ગજનર, નગીનભાઈ
બી. કાસંન, ભોગીલાલ કે. ગજનર,
શાંતિલાલ એમ. પ્રામજી, ઠાકોરલાલ
બી. કારા.

મરજુ નોંધ

રજુછોડછ વર્માંનું અવસાન

પોર્ટ એલીઝાબેથનાં જાણીતાં સામા-
જિક કાર્યકર શ્રી રજુછોડછ ગોર્વોદછ
વર્માં કે જેઓ ઉછા થોડા માસથી
દેશમાં માંદગી ભોગવી રહ્યાં હતાં તેમનું
તા. ૪-૧૦-૫૮નાં રોજે વલસાડ
મુકામે અવસાન થવાનાં સમાચાર
મળતા તેમાં મુખ્યત્રે. જન્મલાલરજુછોડછ
વર્માં. અને રમેશચંદ્ર વર્માંના શુદ્ધ
બુદ્ધ શાંતિપદ અને પ્રાર્થના સભા
થઈ હતી. જેમાં વિવિધ વક્તાઓએ
સ્વર્ગસ્થનાં આત્માની શાંતિ અર્થે
અને તેમના હસ્તે થયેલી વિવિધ
સામાજિક ધાર્મિક અને જીવવણી વિષયક
પ્રવૃત્તિઓનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો. વધે

પૂર્વે કેપ પ્રાંતમાં આર્થ સમાજનાં
ઉપદેશક સ્વામી શંકરનંદછ પદાધી
હતાં ત્યારે વેદધર્મ સભા નામની
સંસ્થાની સ્થાપનામાં સ્વ. વર્માંજીએ
મહત્વનો ભાગ ભજવ્યો હતો. એ
જન્મનામાં બ્યારે રૂઢી બંધનોમાં હોંદુ
સમાજની ઘણીએ જાતીઓ રીખાતી
હતી ત્યારે આદિ સુધારક તરીકે બહાર
આવી એમણે પોતાની જાતીને,
આજળ લાવવાને બગીરચ પ્રયાસો

સ્વ. શ્રી રજુછોડછ ગોર્વોદછ વર્માં
બરી રાખ્યા હતાં. પોર્ટ એલીઝાબેથ
મુકામે મંડળ બનાવવામાં અને
સામાજિક, અને ધાર્મિક સુધારા
ઓ અર્થે એમણે આગેવાની હામો
ભાગ ભજવ્યો હતો હોંદુ સેવા સમાજ
નાં શિક્ષણાલય અર્થેનાં ફાળા અર્થે
સમગ્ર પ્રદેશમાં પરિભ્રમણે નિકળ્યાં
હતાં અને અંતે શ્રી સા. આ. મો
મહાસભા જેવી સંસ્થાનાં પ્રણેતા અને
આદિ સ્થાપકોમાંના એક તરીકે
વિવિધ પ્રવૃત્તિઓમાં જીવંત સેવા સમર્પી
હતી. આ ઉપરાંત સ્વદેશમાં પણ
વિવિધ આર્થસમાજો અને જીર્ણો પરિપદ
જેવી આંતર પ્રાંતિય સંસ્થાઓમાં પણ
પ્રેરણા ભૂમી તરીકે રહીને હમેશાં
મહાન સેવા કરી રહ્યા હતા. ઉછાં
રજુક વર્માં ઉપર સ્વદેશાગમની કરી
મયા બાદ શારીરિક સ્વચરતા ગુમાવી
દીધી હતી અને જીવભેજી રોમના મોકતા
બની હર વર્ષની વયે અવસાન પામ્યા છે

માથે બાંધવાની રીબન અને વેણીઓ

મખમલ, સાદીન, દાફેટા સીદકની, રીબન અનેક રંગ, ડીકાઇન અને સાઈકમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને મોટર શણકાવવા માટે જરૂરબાંધ રીબને મળી શકશે.

બચ્ચાં માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ટની ટોપીઓ ક્રીકાયત બાવે બનાવી આપવામાં આવશે.

અંબોડે બાંધવા મખમલ, રેસમ, કોટન વિગેરેનાં કુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના ક્રોચર્સ મળશે.

કેકાણું : માખરો હેટ્સ (પ્રો.) લી.
લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડ્રન્સ હેટ મેન્યુફેક્ચરર,
ફ્રાન્ : ૮૩૫-૭૮૮૨ પહેલે માણે,
બોક્સ પરપહ. માર્સર મેન્સન્સ
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — બેહાનીસબર્ગ.

બી-આઇ

મુંબઈ કરાંચી અને ઇંદર
આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે
મુસાફરી કરે છે.

સ્ટીમર કરંજ ૨૬મી ઓક્ટોબર ૧૯૫૮ના આવશે તે
કરાંચી થઈ મુંબઈ જવા ૪થી નવેમ્બર ૧૯૫૮ના ઉપરશે.

મુંબઈ અથવા કરાંચીનું ભાડું.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	જોરાક	વગર	પા. ૬૨-૦-૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૧૦-૧૫-૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૩૧-૧૦-૦

વધુ માહિતી માટે મળો યા લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પીટી લીમીટેડ.)

૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, — ડરબન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "કરામત."

જીવનમાધુરી

તંત્રીઓ

મોહનલાલ મહેતા-ચાપાન
લાલુબેન મહેતા

જીવનમાં સંઘર્ષ, માંગલ્ય ને માધુર્યની ભાજ
ના પ્રેરતા આભાસિકમાં ગુજરાતના ખ્યાતનામ લેખકો,
ચિંતકો, અને સમાજ સેવકો નિયમિત લખે છે.

આ માસિકમાં ૧૬૦ થી ૨૦૦ પાનાનું વાંચન
આપવામાં આવે છે. અને વર્ષમાં ત્રણ વિશિષ્ટ
અઠો આપવામાં આવે છે.

આ માસિકનો કોઈ પણ અંક એવી ખાતરી
આપશે કે ગુજરાતી ભાષાનું આ એક ઉત્તમોત્તમ
અને કુટુંબના સર્વ સભ્યોને પ્રિય થઈ પડે એવું
સમૃદ્ધ માસિક છે.

છુટક નકલ દેશમાં ૬૫ ન. પે.

વિદેશમાં શી. ૧-૪.

વાર્ષિક લવાજમ: દેશમાં રૂ. ૭-૫૦.

વિદેશમાં શી. ૧૫-૦.

જીવનમાધુરી

ગુલબ હાર, એરેક રોડ,

મુંબઈ ૧.

શ્રી ક્વીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા હરીયાઈ માલને

— વિમો —

તેમજ બીજી જાતના વિમાન

કામ કરે છે.

આસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી ચોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — ડરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.